

แผนพัฒนาท้องถิ่น
(พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕)

องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งทอง
อำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม

สารบัญ

<u>เรื่อง</u>	<u>หน้า</u>
- บทนำ	๒
- ส่วนที่ ๑ สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบล	๘-๒๘
- ส่วนที่ ๒ ยุทธศาสตร์องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น	๓๐-๖๘
- ส่วนที่ ๓ บัญชีสรุปโครงการพัฒนาแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๕)	๖๙-๗๑
- ส่วนที่ ๔ รายละเอียดโครงการพัฒนาแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๖๕)	๗๒-๑๘๐
- ส่วนที่ ๕ การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น	๑๘๐

(แผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕)
องค์การบริหารส่วนตำบลคู่มือทอง

บทนำ

ความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการตลอดจนการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีใหม่ๆ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมอย่างรวดเร็ว การวางแผน ได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการกำหนดแนวทางการพัฒนาประเทศ ชุมชน สังคม เพื่อให้การบริหาร การบริการประชาชนมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาท้องถิ่น โดยส่วนรวม

ดังนั้น การวางแผนจึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการพัฒนาท้องถิ่น โดยจะเป็นเครื่องมือทางการบริหารและเป็นวิธีที่ดีที่สุด เป็นแนวทางในการพัฒนาท้องถิ่นให้เป็นไปตามนโยบายวัตถุประสงค์และเป้าหมายการพัฒนาท้องถิ่นในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพและสนองตอบต่อปัญหาความต้องการของประชาชน ได้อย่างถูกต้อง โดยมีแนวทางที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาอำเภอ แผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ และยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) กำหนดรายละเอียดแผนงานและโครงการพัฒนาด้านต่างๆ ให้สอดคล้องกับปัญหาความต้องการของประชาชน ซึ่งจะทำให้การพัฒนาท้องถิ่นเป็นไปด้วยความราบรื่น มีประสิทธิภาพสูงสุดซึ่งได้ดำเนินการอยู่ มีส่วนประกอบตามระบบการวางแผน

๑. ลักษณะของแผนพัฒนาท้องถิ่น

แผนพัฒนาห้าปีเป็นการแปลงแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาไปสู่การปฏิบัติ โดยมีหลักคิดที่ว่า ภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาหนึ่ง ๆ จะมีแนวทางการพัฒนาได้มากกว่าหนึ่งแนวทาง และภายใต้แนวทางการพัฒนาหนึ่ง จะมีโครงการ/กิจกรรมได้มากกว่าหนึ่งโครงการ/กิจกรรมที่จะต้องนำมาดำเนินการเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ต้องการในแต่ละยุทธศาสตร์การพัฒนา ซึ่งจะมีผลต่อวัตถุประสงค์ เป้าหมาย จุดมุ่งหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน และวิสัยทัศน์ในที่สุด

นอกจากนั้น แผนพัฒนาท้องถิ่น เป็นแผนที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับงบประมาณรายจ่ายประจำปี กล่าวคือ องค์การบริหารส่วนตำบล ใช้การวางแผนพัฒนาเป็นเครื่องมือในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยนำโครงการ/กิจกรรมจากแผนพัฒนาท้องถิ่น ในปีที่จะจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี ไปจัดทำงบประมาณ เพื่อให้กระบวนการจัดทำงบประมาณเป็นไปด้วยความรอบคอบ และผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน

แผนพัฒนาท้องถิ่นตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำและประสานแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำและประสานแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ หมายถึง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์การบริหารส่วนตำบลที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาอันมีลักษณะเป็นการกำหนดรายละเอียดแผนงานโครงการพัฒนาที่จัดทำขึ้นสำหรับปีงบประมาณแต่ละปี จึงมีความต่อเนื่องและเป็นแผนก้าวหน้าครอบคลุมระยะเวลาห้าปีโดยมีการทบทวนเพื่อปรับปรุงเป็นประจำทุกปี

ดังนั้น โครงการที่บรรจุอยู่ในแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยเฉพาะในแผนประจำปีแรกของห้วงระยะเวลาห้าปีนั้น มีสภาพความพร้อมอย่างน้อย ๒ ประการ คือ

๑. มีความแน่นอนของกิจกรรมที่จะดำเนินการ โดยมีการประเมินถึงความเป็นไปได้ของโครงการ/กิจกรรม รวมทั้งผลประโยชน์สาธารณะที่จะได้รับจากโครงการ/กิจกรรม

๒. กิจกรรมที่อยู่ในแผนประจำปีแรกของห้วงระยะเวลาห้าปี มีความพร้อมในเรื่องรูปแบบ และรายละเอียดทางเทคนิคพอสมควร เพื่อให้สามารถกำหนดรายการในการพัฒนาที่จะนำไปใช้จัดทำ งบประมาณรายจ่ายประจำปีได้ต่อไป

แผนพัฒนาท้องถิ่น มีลักษณะกว้าง ๆ ดังต่อไปนี้

๑. เป็นเอกสารที่แสดงความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา
๒. เป็นเอกสารที่แสดงแนวทางการพัฒนาและวัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนาที่ชัดเจน และมีลักษณะเฉพาะเจาะจงที่ดำเนินการ
๓. เป็นเอกสารที่แสดงโครงการ/กิจกรรมการพัฒนาที่จะดำเนินการเป็นห้วงระยะเวลาห้าปี
๔. เป็นเอกสารที่จะแสดงความเชื่อมโยงระหว่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา กับงบประมาณรายจ่ายประจำปี

๒. วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผนพัฒนาห้าปี

การจัดทำแผนพัฒนาห้าปี มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- ๒.๑ เพื่อแสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยง และสอดคล้องกันระหว่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา และการจัดทำแผนงบประมาณประจำปี
- ๒.๒ เพื่อแสดงแนวทางการพัฒนาในช่วงห้าปีที่มีความสอดคล้อง และสามารถสนองตอบต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ
- ๒.๓ เป็นการเตรียมโครงการพัฒนาต่างๆ ให้อยู่ในลักษณะที่พร้อมจะบรรจุในเอกสารงบประมาณประจำปี และนำไปปฏิบัติได้ทันทีเมื่อได้รับงบประมาณ

๓. ขั้นตอนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

ขั้นตอนที่ ๑ การเตรียมการจัดทำแผน

- ๑) เสนอโครงการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) โดยปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลให้ผู้บริหารอนุมัติ โครงการดังกล่าวจะเป็นการกำหนดทรัพยากรในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และกำหนดปฏิทินการทำงานไว้อย่างชัดเจน
- ๒) แจกโครงการที่ได้รับอนุมัติให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ ได้แก่คณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล หน่วยงานภายในขององค์การบริหารส่วนตำบล และประชาคม

ขั้นตอนที่ ๒ การคัดเลือกยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนา

- ๑) คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล จะสรุปยุทธศาสตร์การพัฒนาและแนวทางการพัฒนาจากแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา พร้อมทั้งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ปัญหาความต้องการของ

ตำบล รวมทั้งสรุปยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัด/อำเภอ และนโยบายของผู้บริหาร เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล

๒) คณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล จัดการประชุมร่วมระหว่างคณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ประชาคมตำบลและส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันพิจารณา โดยในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในครั้งแรก ให้เวทีการประชุมร่วมกันดังกล่าว คัดเลือกยุทธศาสตร์การพัฒนา แนวทางการพัฒนา ที่สมควรนำมาใช้เป็นแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อเป็นกรอบในการพิจารณาจัดทำโครงการ/กิจกรรมในแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อไป

๓) เมื่อได้แนวทางการพัฒนาแล้ว เวทีการประชุมร่วมพิจารณาว่าจะมีโครงการ/กิจกรรมอะไรบ้างที่ต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแนวทางการพัฒนาที่คัดเลือกมาใช้เป็นกรอบในการพัฒนา

๔) โครงการ/กิจกรรมที่พิจารณากำหนดอาจมีเป็นจำนวนมาก ดังนั้น ในขั้นตอนนี้จะต้องมีการดำเนินการ ดังนี้

๑. พิจารณาความเกี่ยวเนื่องกันระหว่างยุทธศาสตร์หรือระหว่างแนวทางการพัฒนา

๒. ให้พิจารณานำโครงการ/กิจกรรม จากแผนชุมชนที่เกินขีดความสามารถในการดำเนินการของชุมชนที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาในแผนยุทธศาสตร์พัฒนามาประกอบการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

๓. มีการจัดลำดับความสำคัญของโครงการ/กิจกรรม เพื่อที่จะบรรจุลงในแผนพัฒนาท้องถิ่นอย่างเหมาะสม

๔. เนื่องจากกิจกรรมที่จะต้องดำเนินการมีความหลากหลาย ดังนั้น ในขั้นของการพิจารณากำหนดกิจกรรม องค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องคำนึงถึงสิ่งต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- งบประมาณรายรับ รายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบล
- ทรัพยากรการบริหารอื่น ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล
- ภาวการณ์พัฒนาที่สามารถเข้าร่วมดำเนินการ หรือมีการกีดกันหรือขัดขวางการดำเนินการในเรื่องนั้น ๆ

ขั้นตอนที่ ๓ การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

๑) การเก็บรวบรวมข้อมูล คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ดำเนินการสำรวจและเก็บรวบรวมข้อมูลที่เป็นต่อการจัดทำแผนพัฒนาห้าปี ซึ่งนอกจากจะต้องเก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานทั่วไปแล้ว ยังจะต้องวิเคราะห์ว่ายุทธศาสตร์การพัฒนา แนวทางการพัฒนาที่เลือก ต้องการข้อมูลประเภทใดเป็นพิเศษ ต้องการข้อมูลของช่วงเวลาใด และจะเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งใด เพื่อเป็นข้อมูลที่จะนำมาวิเคราะห์แนวทางการพัฒนา โครงการ/กิจกรรม ได้อย่างถูกต้อง โดยในการเก็บรวบรวมข้อมูลจะต้องเก็บข้อมูลทั้งข้อมูลภายในองค์กรและข้อมูลภายนอก เพื่อสามารถนำมาวิเคราะห์ SWOT (การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค) ได้

๒) การวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ๔ กิจกรรมหลัก คือ

๑. การประเมินผลการพัฒนาที่ผ่านมา

๒. การคัดเลือกยุทธศาสตร์การพัฒนา
๓. การจัดลำดับความสำคัญของแนวทางการพัฒนา
๔. การตัดสินใจเลือกแนวทางการพัฒนาในช่วงห้าปี

ขั้นตอนที่ ๔ การกำหนดวัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนา

คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาคัดเลือก วัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์การพัฒนา มาจัดทำเป็นวัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนา โดยพิจารณาคัดเลือก วัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์พัฒนาจากแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา ที่สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาในช่วงห้าปี โดยนำวัตถุประสงค์ดังกล่าวมาจัดทำเป็นวัตถุประสงค์ของแนวทางการพัฒนาในช่วงห้าปี

ขั้นตอนที่ ๕ การจัดทำรายละเอียดโครงการ/กิจกรรมการพัฒนา

คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาคัดเลือกโครงการที่ สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาในช่วงห้าปี มาจัดทำรายละเอียดโครงการ ในด้านเป้าหมาย ผลผลิต ผลลัพธ์ งบประมาณ ระยะเวลา ผู้รับผิดชอบ และตัวชี้วัดความสำเร็จ โดยเน้นการศึกษารายละเอียดของกิจกรรมที่จะดำเนินการ ในปีแรกของแผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้สามารถนำไปจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีได้ต่อไป

ขั้นตอนที่ ๖ การจัดทำร่างแผนพัฒนาท้องถิ่น

๑) คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล จัดทำร่าง แผนพัฒนาท้องถิ่น เค้าโครงประกอบด้วย ดังนี้

- ส่วนที่ ๑ สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบล
- ส่วนที่ ๒ ยุทธศาสตร์องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ส่วนที่ ๓ การนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติ
- ส่วนที่ ๔ การติดตามและประเมินผล

๒) คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล จัดทำเวทีประชาคม ซึ่งประกอบด้วย คณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ประชาคมองค์การบริหารส่วนตำบล และหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสนอร่างแผนพัฒนาห้าปีและรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ แล้วนำไปปรับปรุงแผนพัฒนาห้าปีให้ สมบูรณ์ และเสนอต่อคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น

๓) คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นพิจารณาร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นที่ปรับปรุงแล้วเสนอต่อผู้บริหาร ท้องถิ่น

๔) ผู้บริหารนำร่างแผนพัฒนาต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อขอความเห็นชอบก่อน แล้ว ผู้บริหารจึงพิจารณาอนุมัติและประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นต่อไป

ขั้นตอนที่ ๗ การอนุมัติและประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่น

๑) คณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเสนอร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นที่ผ่านการพิจารณา ให้ผู้บริหารเสนอคณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นหรือคณะอนุกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับอำเภอ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

๒) ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล นำร่างแผนพัฒนาท้องถิ่นที่ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นหรือคณะอนุกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับอำเภอเสนอขอรับอนุมัติจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

๓) เมื่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาอนุมัติแผนพัฒนาท้องถิ่นแล้ว สภาองค์การบริหารส่วนตำบลจะส่งให้ผู้บริหารประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่นและนำไปปฏิบัติ รวมทั้งแจ้งสภาองค์การบริหารส่วนตำบล คณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น คณะอนุกรรมการประสานแผนพัฒนาระดับอำเภอ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งประกาศให้ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับทราบโดยทั่วกัน

๔. ประโยชน์ของการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

๔.๑ เพื่อเป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้องค์การบริหารส่วนตำบล ได้พิจารณาอย่างรอบคอบให้เห็นถึงความเชื่อมโยงระหว่างแนวทางการดำเนินการต่างๆ ที่อาจมีความเชื่อมโยงและส่งผลทั้งในเชิงสนับสนุน และเป็นอุปสรรคต่อกัน

๔.๒ เพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบลนำมาตัดสินใจ กำหนดแนวทางการดำเนินงานการใช้ทรัพยากรการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลอย่างมีประสิทธิภาพ และให้เกิดประโยชน์สาธารณะสูงสุด

ส่วนที่ ๒

ยุทธศาสตร์องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

๑. ความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนาระดับมหภาค

๑.๑ แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น มีความสัมพันธ์กับแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี โดยมุ่งเน้นเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน โดยแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ของประเทศไทยกำลังอยู่ระหว่างการเสนอร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติต่อที่ประชุมคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการปรับปรุงร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติตามมติที่ประชุมคณะกรรมการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติ โดยร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) สรุปลงได้แล้ว ดังนี้

๑.๑.๑ วิสัยทัศน์

วิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ทั้งนี้วิสัยทัศน์ดังกล่าวจะต้องสนองตอบต่อผลประโยชน์แห่งชาติ อันได้แก่การมีเอกราช อธิปไตย และบูรณภาพแห่งเขตอำนาจรัฐ การดำรงอยู่อย่างมั่นคง ยั่งยืนของสถาบันหลักของชาติ การดำรงอยู่อย่างมั่นคงของชาติและประชาชนจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ การอยู่ร่วมกันในชาติอย่างสันติสุขเป็นปึกแผ่นมีความมั่นคงทางสังคมท่ามกลางพหุสังคมและการมีเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ความเจริญเติบโตของชาติความเป็นธรรมและความอยู่ดีมีสุขของประชาชน ความยั่งยืนของฐานทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ความมั่นคงทางพลังงานและอาหารความสามารถในการรักษาผลประโยชน์ของชาติภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติประสานสอดคล้องกัน ด้านความมั่นคงในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกอย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรีไม่เป็นภาระของโลกและสามารถแก้วิกฤลประเทศที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจที่ด้อยกว่า

ส่วนที่ ๓

การนำแผนพัฒนาท้องถิ่นสู่ปฏิบัติการปฏิบัติ

1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาและแผนงาน

ที่	ยุทธศาสตร์	ด้าน	แผนงาน	หน่วยงาน รับผิดชอบหลัก	หน่วยงาน สนับสนุน
๑	การพัฒนาด้าน คมนาคมและ สาธารณสุขภาค	การเศรษฐกิจ	อุตสาหกรรมและการ โยธา	กองช่าง	อบจ.มหา สารคาม
		บริหารงานทั่วไป	การรักษาความสงบ ภายใน	สำนักปลัด	อปพร.
๒	การพัฒนาด้าน เศรษฐกิจ	บริการชุมชนและ สังคม	สร้างความเข้มแข็ง ของชุมชน	กองสวัสดิการ สังคม	พัฒนาชุมชน อำเภอ
		การเศรษฐกิจ	การเกษตร	กองสวัสดิการ สังคม	ปศุสัตว์อำเภอ
๓	การพัฒนาด้าน สาธารณสุข	บริการชุมชนและ สังคม	สาธารณสุข	กองสาธารณสุข	รพ.สต.
			การศาสนา วัฒนธรรมและ นันทนาการ	กองการศึกษา	กองช่าง
		งบกลาง	งบกลาง	กองสาธารณสุข	กอง การศึกษา
๔	การพัฒนาด้าน การศึกษา	บริการชุมชนและ สังคม	การศึกษา	กองการศึกษา	ศพด.
		บริหารงานทั่วไป	บริหารงานทั่วไป	สำนักปลัด	กอง การศึกษา
๕	การพัฒนาด้าน ทรัพยากรมนุษย์	บริการชุมชนและ สังคม	สังคมสังเคราะห์	กองสวัสดิการ สังคม	พมจ. มหาสารคาม
			สร้างความเข้มแข็ง ของชุมชน	สำนักปลัด	กอง สวัสดิการ สังคม
			การศึกษา	กองการศึกษา	ศพด.
		งบกลาง	งบกลาง	กองสวัสดิการ สังคม	ทุกส่วน
๖	การพัฒนาด้าน ทรัพยากร ธรรมชาติ	บริการชุมชนและ สังคม	สาธารณสุข	กองสาธารณสุข	ทต.เชียงยืน
		การเศรษฐกิจ	การเกษตร	สำนักปลัด	กองช่าง
		บริหารงานทั่วไป	การรักษาความสงบ ภายใน	สำนักปลัด	สนง.ควบคุม ไฟฟ้า

ที่	ยุทธศาสตร์	ด้าน	แผนงาน	หน่วยงาน รับผิดชอบหลัก	หน่วยงาน สนับสนุน
๗	การพัฒนาด้านศิลปะ วัฒนธรรม และภูมิ ปัญญาท้องถิ่น	บริการชุมชนและ สังคม	การศาสนา วัฒนธรรม และนันทนาการ	กองการศึกษา	กอง สวัสดิการ สังคม
			สร้างความเข้มแข็ง ของชุมชน	กองสวัสดิการ สังคม	กอง การศึกษา
			การศึกษา	กองการศึกษา	ศพด.
๘	การพัฒนาด้าน การเมือง การบริหารงานบุคคล	บริหารงานทั่วไป	บริหารงานทั่วไป	สำนักปลัด	กองคลัง
			การรักษาความสงบ ภายใน	สำนักปลัด	กอง สาธารณสุข
		บริการชุมชนและ สังคม	สร้างความเข้มแข็ง ของชุมชน	สำนักปลัด	อำเภอเชียง ยืน
			การศึกษา	กองการศึกษา	ศพด.
		งบกลาง	งบกลาง	สำนักปลัด	กองคลัง
การเศรษฐกิจ	อุตสาหกรรมและ การโยธา	กองช่าง	กองคลัง		

๑.๑.๒ ยุทธศาสตร์ชาติ

ในการที่จะบรรลุวิสัยทัศน์และทำให้ประเทศไทยพัฒนาไปสู่อนาคตที่พึงประสงค์นั้น จำเป็นจะต้องมีการวางแผน และกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาในระยะยาว และกำหนดแนวทางการพัฒนาของทุกภาคส่วนให้ขับเคลื่อนไปในทิศทางเดียวกัน ดังนั้น จึงจำเป็นต้องกำหนดยุทธศาสตร์ชาติในระยะยาว เพื่อถ่ายทอดแนวทางการพัฒนาสู่การปฏิบัติในแต่ละช่วงเวลาอย่างต่อเนื่องและมีการบูรณาการ และสร้างความเข้าใจถึงอนาคตของประเทศไทยร่วมกัน และเกิดการรวมพลังของทุกภาคส่วนในสังคมทั้งประชาชน เอกชน ประชาสังคมในการขับเคลื่อนการพัฒนาเพื่อการสร้างและรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติและบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนเป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือคติพจน์ประจำชาติ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เพื่อให้ประเทศมีขีดความสามารถในการแข่งขัน มีรายได้สูงอยู่ในกลุ่มประเทศพัฒนาแล้ว คนไทยมีความสุข อยู่ดี กินดี สังคมมีความมั่นคงเสมอภาคและเป็นธรรม ซึ่งยุทธศาสตร์ชาติที่จะใช้เป็นกรอบแนวทางการพัฒนาในระยะ ๒๐ ปีต่อจากนี้ไป จะประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ (๑) ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง (๒) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (๓) ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน (๔) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม (๕) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ (๖)

ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการภาครัฐ โดยมีสาระสำคัญของแต่ละยุทธศาสตร์ สรุปได้ดังนี้

(๑) ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง มีเป้าหมายทั้งในการสร้างเสถียรภาพภายในประเทศและช่วยลดและป้องกันภัยคุกคามจากภายนอก รวมทั้งสร้างความเชื่อมั่นในกลุ่มประเทศอาเซียนและประชาคมโลกที่มีต่อประเทศไทย กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

๑) การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๒) การปฏิรูปกลไกการบริหารประเทศและพัฒนาความมั่นคงทางการเมือง ขจัดคอร์รัปชัน สร้างความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม

๓) การรักษาความมั่นคงภายในและความสงบเรียบร้อยภายใน ตลอดจนการบริหารจัดการความมั่นคงชายแดนและชายฝั่งทะเล

๔) การพัฒนาระบบ กลไก มาตรการและความร่วมมือระหว่างประเทศทุกระดับ และรักษาคุณภาพความสัมพันธ์กับประเทศมหาอำนาจ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงรูปแบบใหม่

๕) การพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพการผนึกกำลังป้องกันประเทศ การรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศสร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศ

๖) การพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติและระบบบริหารจัดการภัยพิบัติ รักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม

๗) การปรับกระบวนการทำงานของกลไกที่เกี่ยวข้องจากแนวตั้งสู่แนวระนาบมากขึ้น

(๒) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน เพื่อให้ประเทศไทยสามารถพัฒนาไปสู่การเป็นประเทศพัฒนาแล้ว ซึ่งจำเป็นต้องยกระดับผลิตภาพการผลิตและการใช้วัตกรรมการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันและการพัฒนาอย่างยั่งยืนทั้งในสาขาอุตสาหกรรม เกษตรและบริการ การสร้างความมั่นคงและปลอดภัยด้านอาหาร การเพิ่มขีดความสามารถทางการค้าและการเป็นผู้ประกอบการ รวมทั้งการพัฒนาฐานเศรษฐกิจแห่งอนาคต ทั้งนี้ภายใต้กรอบการปฏิรูปและพัฒนาปัจจัยเชิงยุทธศาสตร์ทุกด้าน อันได้แก่โครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม การพัฒนาทุนมนุษย์ และการบริหารจัดการทั้งในภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชน กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

๑) การพัฒนาสมรรถนะทางเศรษฐกิจ ได้แก่การรักษาเสถียรภาพเศรษฐกิจและสร้างความเชื่อมั่น การส่งเสริมการค้าและการลงทุนที่อยู่บนการแข่งขันที่เป็นธรรมและรับผิดชอบต่อสังคม ตลอดจนการพัฒนาประเทศสู่ความเป็นชาติการค้าเพื่อให้ได้ประโยชน์จากห่วงโซ่มูลค่าในภูมิภาค และเป็นการยกระดับไปสู่ส่วนบนของห่วงโซ่มูลค่ามากขึ้น

๒) การพัฒนาภาคการผลิตและบริการ บนฐานของการพัฒนานวัตกรรมและมีความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยมีการใช้ดิจิทัลและการค้าที่เข้มข้นเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและขยายกิจกรรมการผลิตและบริการ โดยมุ่งสู่ความเป็นเลิศในระดับโลกและในระดับภูมิภาคในอุตสาหกรรมหลายสาขา และในภาคบริการที่หลากหลายตามรูปแบบการดำเนินชีวิตและการดำเนินธุรกิจที่เปลี่ยนไป รวมทั้งเป็นแหล่งอาหารคุณภาพ สะอาดและปลอดภัยของโลก

- ภาคเกษตร โดยเสริมสร้างฐานการผลิตให้เข้มแข็งและยั่งยืน เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร ส่งเสริมเกษตรกรรายย่อยให้ปรับไปสู่การทำเกษตรยั่งยืนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและรวมกลุ่มเกษตรกรในการพัฒนาอาชีพที่เข้มแข็ง และการพัฒนาสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพและอาหารคุณภาพ สะอาด และปลอดภัย

- ภาคอุตสาหกรรม โดยพัฒนาอุตสาหกรรมศักยภาพ ยกกระตือรือร้นการพัฒนาอุตสาหกรรมปัจจุบันที่มีศักยภาพสูง และพัฒนาอุตสาหกรรมอนาคตที่มีศักยภาพ โดยการใช้ดิจิทัลและการค้ามาเพิ่มมูลค่าและยกระดับห่วงโซ่มูลค่าในระดับสูงขึ้น

- ภาคบริการ โดยขยายฐานการบริการให้มีความหลากหลาย มีความเป็นเลิศและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยการยกระดับบริการที่เป็นฐานรายได้เดิม เช่น การท่องเที่ยว และพัฒนาให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการให้บริการสุขภาพ ธุรกิจบริการด้านการเงินและธุรกิจบริการที่มีศักยภาพอื่นๆ เป็นต้น

๓) การพัฒนาผู้ประกอบการและเศรษฐกิจชุมชน พัฒนาทักษะผู้ประกอบการ ยกระดับผลิตภาพแรงงานและพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) สู่สากล และพัฒนาวิสาหกิจชุมชนและสถาบันเกษตรกร

๔) การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษและเมืองพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน และพัฒนาระบบเมืองศูนย์กลางความเจริญ จัดระบบผังเมืองที่มีประสิทธิภาพและมีส่วนร่วม มีการจัดการสิ่งแวดล้อมเมือง และโครงสร้างพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจที่สอดคล้องกับศักยภาพ

๕) การลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ในด้านการขนส่ง ด้านพลังงาน ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารและการวิจัยและพัฒนา

๖) การเชื่อมโยงกับภูมิภาคและเศรษฐกิจโลกสร้างความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา กับนานาชาติ ส่งเสริมความร่วมมือกับนานาชาติในการสร้างความมั่นคงด้านต่างๆ เพิ่มบทบาทของไทยในองค์กรระหว่างประเทศ รวมถึงสร้างองค์ความรู้ด้านการต่างประเทศ

(๓) ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน เพื่อพัฒนาคนและสังคมไทยให้เป็นรากฐานที่แข็งแกร่งของประเทศมีความพร้อมทางกาย ใจ สติปัญญา มีความเป็นสากล มีทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย มีคุณธรรมจริยธรรม รู้คุณค่าความเป็นไทย มีครอบครัวที่มั่นคง กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

๑) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิตให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศ

๒) การยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ เท่าเทียม และทั่วถึง

๓) การปลูกฝังระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรมค่านิยมที่พึงประสงค์

๔) การสร้างเสริมให้คนมีสุขภาพที่ดี

๕) การสร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทยเสริมสร้างบทบาทของสถาบันครอบครัวในการบ่มเพาะจิตใจให้เข้มแข็ง

(๔) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม เพื่อเร่งกระจายโอกาสการพัฒนาและสร้างความมั่นคงให้ทั่วถึง ลดความเหลื่อมล้ำไปสู่สังคมที่เสมอภาคและเป็นธรรม กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

๑) การสร้างความมั่นคงและการลดความเหลื่อมล้ำทางด้านเศรษฐกิจและสังคม

๒) การพัฒนาระบบบริการและระบบบริหารจัดการสุขภาพ

๓) การสร้างสภาพแวดล้อมและนวัตกรรมที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตในสังคมสูงวัย

๔) การสร้างความเข้มแข็งของสถาบันทางสังคมทุนทางวัฒนธรรมและความเข้มแข็งของชุมชน

๕) การพัฒนาการสื่อสารมวลชนให้เป็นกลไกในการสนับสนุนการพัฒนา

(๕) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อเร่งอนุรักษ์ฟื้นฟูและสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติ และมีความมั่นคงด้านน้ำ รวมทั้งมีความสามารถในการป้องกันผลกระทบและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติธรรมชาติ และพัฒนามุ่งสู่การเป็นสังคมสีเขียว กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

๑) การจัดระบบอนุรักษ์ ฟื้นฟูและป้องกันการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ

๒) การวางระบบบริหารจัดการน้ำให้มีประสิทธิภาพทั้ง ๒๕ ลุ่มน้ำ เน้นการปรับระบบการบริหารจัดการอุทกภัยอย่างบูรณาการ

- ก) การพัฒนาและใช้พลังงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ข) การพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศและเมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ค) การร่วมลดปัญหาโลกร้อนและปรับตัวให้พร้อมกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- ง) การใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์และนโยบายการคลังเพื่อสิ่งแวดล้อม

(๖) ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบ การบริหารจัดการภาครัฐ เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ มีสมรรถนะสูง มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลกระจายบทบาทภารกิจไปสู่ท้องถิ่นอย่างเหมาะสม มีธรรมาภิบาลกรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ อาทิ

- ๑) การปรับปรุงโครงสร้าง บทบาท ภารกิจของหน่วยงานภาครัฐ ให้มีขนาดที่เหมาะสม
- ๒) การวางระบบบริหารราชการแบบบูรณาการ
- ๓) การพัฒนาระบบบริหารจัดการกำลังคนและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ
- ๔) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ
- ๕) การปรับปรุงกฎหมายและระเบียบต่างๆให้ทันสมัย เป็นธรรมและเป็นสากล
- ๖) การพัฒนาระบบการให้บริการประชาชนของหน่วยงานภาครัฐ
- ๗) การปรับปรุงการบริหารจัดการรายได้และรายจ่ายของภาครัฐ

๑.๑.๓ กลไกการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนา

ยุทธศาสตร์ชาติจะเป็นแผนแม่บทหลักในการพัฒนาประเทศเพื่อให้ส่วนราชการและหน่วยงานต่างๆ ใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ อาทิ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนเฉพาะด้านต่างๆ เช่น ด้านความมั่นคง เศรษฐกิจ การศึกษา ศิลปวัฒนธรรม ฯลฯ แผนปฏิบัติการในระดับกระทรวงและในระดับพื้นที่ ให้มีความสอดคล้องกันตามห้วงเวลานอกจากนี้ยุทธศาสตร์ชาติจะใช้เป็นกรอบในการจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรอื่นๆ ของประเทศ เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างมีเอกภาพให้บรรลุเป้าหมาย โดยจะต้องอาศัยการประสานความร่วมมือจากหลายภาคส่วน ภายใต้ระบบประชาธิปไตย คือ ความร่วมมือของภาครัฐภาคเอกชน ภาคประชาชน และประชาสังคม ทั้งนี้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยจะได้มีการกำหนดเกี่ยวกับบทบาทของยุทธศาสตร์ชาติและแนวทางในการนำยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ เพื่อที่ส่วนราชการและหน่วยงานต่างๆ จะสามารถขับเคลื่อนการพัฒนาได้อย่างต่อเนื่องและบูรณาการ

๑.๑.๔ ปัจจัยความสำเร็จของยุทธศาสตร์ชาติ

๑) สาระของยุทธศาสตร์ชาติ กำหนดวิสัยทัศน์ระยะยาวที่ชัดเจน มีการกำหนดเป้าหมายและภาพในอนาคตของประเทศที่ชัดเจนและเป็นที่ยอมรับ และยอมรับเป็นเจ้าของร่วมกันสามารถถ่ายทอดเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ สู่เป้าหมายเฉพาะด้านต่างๆ ตามระยะเวลาเป็นช่วงๆ ของหน่วยงานปฏิบัติได้ และมีการกำหนดตัวชี้วัดที่สามารถวัดผลสัมฤทธิ์ได้

๒) ระบบและกฎหมาย มีกฎหมายรองรับ มีกลไกเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนในระดับต่างๆ เพื่อให้ส่วนราชการนำยุทธศาสตร์ชาติไปปฏิบัติ รวมทั้งกรอบกฎหมายด้านการจัดสรรงบประมาณ ให้สามารถระดมทรัพยากรเพื่อผลักดันขับเคลื่อนการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติอย่างมีบูรณาการ และกรอบกฎหมายที่จะกำหนดให้การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติมีความต่อเนื่อง รวมทั้งมีระบบการติดตามและประเมินผลอย่างเป็นระบบในทุกระดับ

๓) กลไกสู่การปฏิบัติ มีกลไกที่สอดรับ/สอดคล้องตั้งแต่ระดับการ จัดทำยุทธศาสตร์ การนำไปสู่การปฏิบัติ และการติดตามประเมินผล รวมทั้งมีกลไกในการกำกับดูแล บริหารจัดการและการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพและหน่วยงานปฏิบัติจะต้องมีความเข้าใจ สามารถกำหนดแผนงานโครงการให้สอดคล้องกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ

๑.๒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒

๑.๒.๑ กรอบแนวคิดและหลักการ

ในช่วงของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ประเทศไทยจะยังคงประสบภาวะแวดล้อมและบริบทของการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ อาทิ กระแสการเปิดเศรษฐกิจเสรี ความท้าทายของเทคโนโลยีใหม่ๆ การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ การเกิดภัยธรรมชาติที่รุนแรง ประกอบกับสภาวะการณ์ด้านต่างๆ ทั้งเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศในปัจจุบันที่ยังคงประสบปัญหาในหลายด้าน เช่น ปัญหาผลิตภาพการผลิตความสามารถในการแข่งขัน คุณภาพการศึกษา ความเหลื่อมล้ำทางสังคม เป็นต้น ทำให้การพัฒนาในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ จึงจำเป็นต้องยึดกรอบแนวคิดและหลักการในการวางแผนที่สำคัญ ดังนี้

- (๑) การน้อมนำและประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- (๒) คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม
- (๓) การสนับสนุนและส่งเสริมแนวคิดการปฏิรูปประเทศ
- (๔) การพัฒนาสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

๑.๒.๒ กรอบวิสัยทัศน์และเป้าหมาย

(๑) กรอบวิสัยทัศน์แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒

จากสถานะของประเทศและบริบทการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่ประเทศกำลังประสบอยู่ ทำให้การกำหนดวิสัยทัศน์แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ยังคงมีความต่อเนื่องจากวิสัยทัศน์แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ และกรอบหลักการของการวางแผนที่น้อมนำและประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม การพัฒนาที่ยึดหลักสมดุล ยั่งยืน โดยวิสัยทัศน์ของการพัฒนาในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ต้องให้ความสำคัญกับการกำหนดทิศทางการพัฒนาที่มุ่งสู่การเปลี่ยนผ่านประเทศไทยจากประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่มีรายได้สูง มีความมั่นคง และยั่งยืน สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข และนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ระยะยาว “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ของประเทศ

(๒) การกำหนดตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ของประเทศ (Country Strategic Positioning) เป็นการกำหนดตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ของประเทศที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติที่ สศช. ได้จัดทำขึ้น

ประเทศไทยเป็นประเทศรายได้สูงที่มีการกระจายรายได้อย่างเป็นธรรม เป็นศูนย์กลางด้านการขนส่งโลจิสติกส์ของภูมิภาคสู่ความเป็นชาติการค้าและบริการ (Trading and Service Nation) เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัย แหล่งอุตสาหกรรมสร้างสรรค์และนวัตกรรมสูงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

(๓) เป้าหมาย

(๓.๑) การหลุดพ้นจากกับดักประเทศรายได้ปานกลางสู่รายได้สูง

- ๑) เศรษฐกิจขยายตัวเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๕.๐
- ๒) ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศต่อหัว (GDP Per Capita) และรายได้ประชาชาติต่อหัว (GNP Per Capita) ณ สิ้นแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ในปี ๒๕๘๖ เพิ่มขึ้นเป็น ๓๑๗,๐๕๑ บาท (๙,๓๒๕ ดอลลาร์ สรอ.) และ ๓๐๑,๑๙๙ บาท (๘,๘๕๙ ดอลลาร์ สรอ.) ต่อคนต่อปี
- ๓) ผลิตภาพการผลิตเพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่าเฉลี่ยร้อยละ ๒.๕ ต่อปี
- ๔) การลงทุนรวมขยายตัวไม่ต่ำกว่าเฉลี่ยร้อยละ ๘.๐ (การขยายตัวของการลงทุนภาครัฐไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๑๐.๐ และการลงทุนของภาคเอกชนขยายตัวไม่ต่ำกว่าเฉลี่ยร้อยละ ๗.๕ ในขณะที่ปริมาณการส่งออกขยายตัวเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๔.๐ ต่อปี)

(๓.๒) การพัฒนาศักยภาพคนให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศและการสร้างสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ

๑) ประชาชนทุกช่วงวัยมีความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจและสังคม (Socio-Economic Security) และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

๒) การศึกษาและการเรียนรู้ได้รับการพัฒนาคุณภาพ

๓) สถาบันทางสังคมมีความเข้มแข็งเป็นฐานรากที่เอื้อต่อการพัฒนาคน

(๓.๓) การลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

๑) การกระจายรายได้มีความเท่าเทียมกันมากขึ้น

๒) บริการทางสังคมมีคุณภาพและมีการกระจายอย่างทั่วถึง

(๓.๔) การสร้างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๑) รักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร สร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนและเป็นธรรม

๒) ขับเคลื่อนประเทศสู่เศรษฐกิจและสังคมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๓) เพิ่มขีดความสามารถในการรับมือภัยพิบัติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๔) เพิ่มประสิทธิภาพและเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๕) มีการบริหารจัดการน้ำให้สมดุลระหว่างการอุปสงค์และอุปทานของน้ำ

(๓.๕) การบริหารราชการแผ่นดินที่มีประสิทธิภาพ

๑) การบริหารงานภาครัฐที่โปร่งใส เป็นธรรม มีประสิทธิภาพ และมีส่วนร่วม

๒) ขจัดการทุจริตคอร์รัปชัน

๓) มีการกระจายอำนาจที่เหมาะสม

๑.๒.๓ แนวทางการพัฒนา

(๑) การยกระดับศักยภาพการแข่งขันและการหลุดพ้นกับดักรายได้ปานกลางสู่รายได้สูง

๑.๑) การส่งเสริมด้านการวิจัยและพัฒนา

พัฒนาสถานะแวดล้อมของการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม ทั้งด้านการลงทุนในการวิจัยและพัฒนา ด้านบุคลากรวิจัย ด้านโครงสร้างพื้นฐาน และด้านการบริหารจัดการ รวมทั้งสนับสนุนและผลักดันให้ผู้ประกอบการมีบทบาทหลักด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลอดจนผลักดันงานวิจัยและพัฒนาให้ใช้ประโยชน์อย่างแท้จริงทั้งเชิงพาณิชย์และสาธารณะโดยให้ความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา

๑.๒) การพัฒนาผลิตภาพแรงงาน

สร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการพัฒนากำลังคนและแรงงานให้มีทักษะความรู้และสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและรองรับการเปิดเสรีของประชาคมอาเซียน โดยยกระดับและพัฒนาสมรรถนะแรงงานไทยด้วยเทคโนโลยี เร่งรัดให้แรงงานทั้งระบบมีการเรียนรู้ขั้นพื้นฐานเพื่อสามารถแข่งขันในตลาดแรงงานได้ สนับสนุนให้แรงงานและปัจจัยการผลิตมีความยืดหยุ่นในการเคลื่อนย้ายระหว่างสาขาการผลิตและระหว่างพื้นที่การผลิต เพื่อให้แรงงานสามารถเคลื่อนย้ายไปสู่สาขาการผลิตที่มีผลิตภาพการผลิตสูงสุด และสนับสนุนให้ผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมและบริการจัดทำกรอบคุณวุฒิวิชาชีพและมาตรฐานฝีมือแรงงานให้เป็นมาตรฐานที่เชื่อมโยงกันเพื่อยกระดับทักษะของแรงงานไทย

๑.๓) การส่งเสริมผู้ประกอบการที่เข้มแข็งและพาณิชย์ดิจิทัล

พัฒนาขีดความสามารถของผู้ประกอบการให้มีความยืดหยุ่น สามารถปรับตัวและดำเนินธุรกิจท่ามกลางการดำเนินนโยบายและมาตรการการกีดกันทางการค้าในรูปแบบต่างๆ เพิ่มสัดส่วนความเป็นเจ้าของของคนไทยและสนับสนุน

ให้มีการขยายตลาดที่มีแบรนด์สินค้าและช่องทางการตลาดที่เป็นของตนเองมากขึ้น ตลอดจนพัฒนาต่อยอดอุตสาหกรรมและบริการเพื่อเข้าสู่การเป็นศูนย์กลางการผลิต บริการและอุตสาหกรรมดิจิทัล

๑.๔) การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานเร่งลงทุนและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่งเพื่อเชื่อมโยงพื้นที่

เศรษฐกิจในประเทศและต่างประเทศ ทั้งการพัฒนาและปรับปรุงโครงข่ายรถไฟให้เป็นโครงข่ายหลักในการเดินทางและขนส่งของประเทศ พัฒนาโครงข่ายระบบขนส่งสาธารณะและโครงข่ายทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง ขยายขีดความสามารถของท่าอากาศยานหลักของประเทศ พัฒนาท่าเรือที่มีศักยภาพให้เป็นท่าเรืออิเล็กทรอนิกส์เต็มรูปแบบ รวมทั้งพัฒนาและปรับปรุงระบบโทรคมนาคมของประเทศ ตลอดจนสนับสนุนการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมที่เกิดจากลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน เช่น อุตสาหกรรมซ่อมบำรุงและผลิตชิ้นส่วนอากาศยาน และอุตสาหกรรมระบบราง เป็นต้น เพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจให้กับประเทศในการเป็นฐานการผลิตในภูมิภาคอาเซียน

๑.๕) การปรับโครงสร้างการผลิต

ปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร โดยการปรับเปลี่ยนจากการผลิตสินค้าเกษตรขั้นปฐมเป็นสินค้าเกษตรแปรรูปที่มีมูลค่าสูงมีคุณภาพและมาตรฐานสากล สามารถสร้างความเชื่อมโยงทางด้านวัตถุดิบกับประเทศเพื่อนบ้านและลดระดับการผลิตสินค้าขั้นปฐมที่สูญเสียขีดความสามารถในการแข่งขัน ลงสู่ระดับที่จำเป็นสำหรับการสร้างความมั่นคงทางด้านอาหารและพลังงาน จัดระบบการผลิตให้สอดคล้องกับศักยภาพพื้นที่และความต้องการของตลาดตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ ทั้งด้านกายภาพและเศรษฐกิจ รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มทางการเกษตรจากกิจการเจ้าของคนเดียวเป็นการประกอบการในลักษณะสหกรณ์ ห้างหุ้นส่วน และบริษัทเพื่อให้เกิดการประหยัดจากขนาด พิจารณาพันธุ์พืชที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และแหล่งน้ำ ใช้เทคโนโลยีการผลิตในระดับที่เหมาะสม ใช้กลไกตลาดในการป้องกันความเสี่ยง ตลอดจนส่งเสริมและเร่งขยายผลแนวคิดการทำเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และระบบเกษตรกรรมยั่งยืนปรับโครงสร้างการผลิตภาคบริการโดยเร่งพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งให้เกิดความเชื่อมโยงกันเป็นโครงข่ายทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ เร่งพัฒนาท่าเทียบเรือขนาดใหญ่เพื่อรองรับการเติบโตของการท่องเที่ยวทางทะเล ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวให้ครอบคลุมและทันสมัยทั้งการควบคุมกิจกรรมต่างๆ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวและส่งเสริมการท่องเที่ยวและกำหนดและจัดทำกฎหมายเพื่อยกระดับมาตรฐานการท่องเที่ยวของไทยสู่สากลและรองรับการพัฒนาการท่องเที่ยวให้สามารถแข่งขันได้ในระดับนานาชาติ รวมทั้งส่งเสริมการพัฒนาเชิงพื้นที่ในลักษณะกลุ่มคลัสเตอร์ท่องเที่ยว โดยสนับสนุนการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวของพื้นที่ที่มีความเชื่อมโยงทั้งทางกายภาพ วิถีชีวิต/วัฒนธรรม ท้องถิ่นและกิจกรรมการท่องเที่ยว ตลอดจนส่งเสริมการสร้างเชื่อมโยงด้านการท่องเที่ยวในภูมิภาคอาเซียน ทั้งประเทศที่มีพรมแดนติดกันและประเทศที่มีโครงข่ายคมนาคมขนส่งเชื่อมโยงกันเพื่อให้เกิดการพัฒนาแบบองค์รวมทั้งระบบพัฒนาต่อยอดอุตสาหกรรมอนาคตเพื่อเป็นแหล่งการถ่ายเทเทคโนโลยี เชื่อมโยงการผลิตกับอุตสาหกรรมที่เป็นฐานรายได้ประเทศ และเป็นกลไกการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยให้เข้าสู่การเป็นศูนย์กลางการผลิตและบริการทั้งในระดับอนุภูมิภาคและในภูมิภาคอาเซียนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่สนับสนุนการขยายตัวด้านการค้าการลงทุน เช่น โลจิสติกส์ และพลังงาน รวมทั้งปัจจัยสนับสนุนการลงทุนอื่นๆ เช่น ลดอุปสรรคการเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างประเทศ เป็นต้น ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ทั้งภาคการผลิต การตลาด การบริหารจัดการการเงิน และโลจิสติกส์ เชื่อมโยงเศรษฐกิจดิจิทัล ในการอำนวยความสะดวกทางการค้าการลงทุนด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ และสนับสนุนการลงทุนเพื่อสร้างเศรษฐกิจและสังคมแห่งปัญญาและการเรียนรู้ มุ่งเน้นการพัฒนาธุรกิจเชิงสร้างสรรค์ การลงทุนที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การประหยัดพลังงานและการใช้พลังงานทดแทน การลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาเชิงพาณิชย์ การจัดตั้งสำนักงานใหญ่ข้ามประเทศ บริษัทการค้าระหว่างประเทศ รวมทั้งการให้ความสำคัญเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมและการตอบแทนสู่สังคมขององค์กร และกิจการเพื่อสังคม

(๖) การพัฒนาศักยภาพคนตามช่วงวัยและการปฏิรูประบบเพื่อสร้างสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ

๒.๑) การพัฒนาศักยภาพคนในทุกช่วงวัยให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศ

โดยช่วงวัยเด็กตั้งแต่แรกเกิดให้มีพัฒนาการที่สมวัยในทุกด้าน วัยเรียน วัยรุ่นให้มีทักษะการเรียนรู้ ทักษะชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นภายใต้บริบทสังคมที่เป็นพหุวัฒนธรรม วัยแรงงานให้มีการพัฒนายกระดับสมรรถนะฝีมือแรงงาน เพื่อสร้างผลิตภาพเพิ่มให้กับประเทศ วัยผู้สูงอายุให้มีการทำงานที่เหมาะสมตามศักยภาพและประสบการณ์ มีรายได้ในการดำรงชีวิต มีการสร้างเสริมและฟื้นฟูสุขภาพเพื่อป้องกันหรือชะลอความทุพพลภาพและโรคเรื้อรังต่างๆ ที่จะก่อให้เกิดภาระแก่ปัจเจกบุคคล ครอบครัว และระบบบริการสุขภาพ

๒.๒) การยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ เท่าเทียมและทั่วถึง โดย

- ๑) ปฏิรูประบบบริหารจัดการทางการศึกษา โดยปรับระบบบริหารจัดการการศึกษาใหม่เพื่อสร้างความรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ (Accountability)
- ๒) ปฏิรูประบบการคลังด้านการศึกษา เพื่อเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพการจัดการศึกษาโดยการจัดสรรงบประมาณตรงสู่ผู้เรียน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากภาคเอกชนในการจัดการศึกษา
- ๓) พัฒนาคุณภาพครูทั้งระบบ ตั้งแต่กระบวนการผลิต สรรหา และการคัดเลือกให้ได้คนดีคนเก่ง รวมทั้งระบบการประเมินและรับรองคุณภาพที่เน้นผลลัพธ์จากตัวผู้เรียน และ
- ๔) ปฏิรูประบบการเรียนรู้ โดยมุ่งจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างสมรรถนะกำลังคนทั้งระบบการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมศึกษาจนถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต พัฒนาสื่อเพื่อการเรียนรู้ ปรับหลักสูตรและผลิตกำลังคนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงและความต้องการของตลาด การวิจัยและการใช้เทคโนโลยีและสื่อเพื่อการเรียนรู้

๒.๓) การพัฒนาด้านสุขภาพ โดยส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทาง

การแพทย์เพื่อรองรับการเป็นสังคมผู้สูงอายุทั้งในด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพและที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุยกระดับการบริหารจัดการระบบสุขภาพเพื่อลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความยั่งยืนในระยะยาว โดยพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารทรัพยากรด้านสาธารณสุข บูรณาการระบบหลักประกันสุขภาพภาครัฐให้เกิดความเป็นเอกภาพในการบริหารจัดการและการใช้ทรัพยากร และส่งเสริมการอภิบาลระบบสุขภาพในรูปแบบเครือข่ายที่มีการใช้ทรัพยากรร่วมกัน พัฒนาศักยภาพของประเทศไทยสู่การเป็นศูนย์กลางสุขภาพนานาชาติทั้งในด้านศูนย์กลางบริการสุขภาพ (Medical Service Hub) ศูนย์กลางบริการเพื่อส่งเสริมสุขภาพ (Wellness Hub) ศูนย์กลางยาและผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ (Product Hub) และศูนย์กลางบริการวิชาการและงานวิจัย (Academic Hub) เพื่อนำรายได้กลับมาใช้ยกระดับคุณภาพบริการสาธารณสุขภายในประเทศรวมทั้งส่งเสริมให้ความสำคัญกับมิติสุขภาพในทุกนโยบายสาธารณะ (Health in All Policies) เพื่อให้การขับเคลื่อนนโยบายของทุกภาคส่วนตระหนักถึงผลกระทบของนโยบายสาธารณะที่มีต่อสุขภาพของประชาชน

๒.๔) การสร้างสภาพแวดล้อมและนวัตกรรมที่เอื้อต่อการดำรงชีพในสังคมสูงวัย โดยการปรับปรุง

สภาพแวดล้อมและความจำเป็นทางกายภาพให้เหมาะกับวัย และการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุในรูปแบบที่หลากหลายทั้งในด้านการจัดบริการสุขภาพและสวัสดิการสังคมอย่างบูรณาการ โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งพัฒนาชุมชนที่มีศักยภาพและความพร้อมให้เป็นต้นแบบของการดูแลผู้สูงอายุเพื่อขยายผลไปสู่ชุมชนอื่น ตลอดจนการพัฒนาวัฒนธรรมในการใช้ชีวิตประจำวันสำหรับผู้สูงอายุ

(๓) การลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

๓.๑) การยกระดับรายได้และสร้างโอกาสในการประกอบอาชีพ มุ่งเน้นการเพิ่มผลิตภาพแรงงาน โดยสนับสนุนให้แรงงานมีโอกาสเข้าถึงการเรียนรู้และพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานอย่างมีมาตรฐาน ปรับโครงสร้างค่าจ้างแรงงานให้ชัดเจนและสะท้อนทักษะฝีมือแรงงานอย่างแท้จริง เร่งผลักดันให้การใช้ระบบมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพและมาตรฐานฝีมือแรงงานในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ เพิ่มผลิตภาพทางการผลิตของเกษตรกรรายย่อย โดย

สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาและการผลิตทางการเกษตรที่สอดคล้องกับพื้นที่ สร้างหลักประกันรายได้แทนการอุดหนุน
ด้านราคาสินค้าเกษตร ลดต้นทุนทางการเกษตรโดยสนับสนุนปัจจัยการผลิต

๓.๒) การจัดบริการทางสังคมให้ทุกคนตามสิทธิขั้นพื้นฐาน และเน้นการสร้างภูมิคุ้มกันระดับปัจเจก โดย (๑)
พัฒนาระบบบริการสาธารณสุขให้มีคุณภาพและมีช่องทางการเข้าถึงอย่างหลากหลาย โดยเฉพาะระบบบริการสาธารณสุข
และการศึกษาขั้นพื้นฐาน สวัสดิการสังคม และกระบวนการยุติธรรม (๒) สนับสนุนการจัดหาที่อยู่อาศัยของผู้มีรายได้น้อย
และการเข้าถึงระบบสาธารณสุขปฐมภูมิ กำหนดเป็นนโยบายที่อยู่อาศัยแห่งชาติและเมื่อนำอยู่ พัฒนาโครงการที่อยู่อาศัย
แก้ปัญหาชุมชนแออัดในเมืองโดยดำเนินการร่วมกับภาคธุรกิจเอกชน และ (๓) การจัดรูปแบบสวัสดิการพื้นฐานที่จำเป็น
และเหมาะสมตามกลุ่มเป้าหมาย (Customized Welfare) ที่คำนึงถึงฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างกัน โดยมี
แนวทางการรับภาระค่าใช้จ่ายร่วมกัน (Cost Sharing)

๓.๓) การสร้างความเสมอภาคในการเข้าถึงทรัพยากร โดยปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตร สนับสนุนให้เกษตรกร
รายย่อยที่ไร้ที่ดินทำกินและยากจนได้มีที่ดินเป็นของตนเองหรือมีสิทธิทำกินในที่ดินปฏิรูประบบการบริหารจัดการน้ำอย่าง
เป็นระบบและเข้าถึงพื้นที่เป้าหมายได้อย่างแท้จริงด้วยการผลักดัน พรบ.ทรัพยากรน้ำ พ.ศ. .... และบูรณาการแผนงาน
และงบประมาณร่วมกันของหน่วยงาน และสร้างกระบวนการมีส่วนร่วม รวมทั้งปรับโครงสร้างภาษีที่เป็นธรรม เช่น ภาษี
ที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ภาษีมรดก และภาษีสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

๓.๔) การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างเสมอภาค การคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐาน และการเข้าถึงกระบวนการ
ยุติธรรมอย่างเท่าเทียมโดยการเสริมศักยภาพและความเข้มแข็งด้านกฎหมายให้แก่ประชาชน รวมทั้งการปรับปรุงและ
บังคับใช้กฎหมายเพื่อลดปัญหาความเหลื่อมล้ำ เช่น กฎหมายป่าชุมชนกฎหมายภาษีมรดก กฎหมายที่ดิน เป็นต้น

(๔) การรองรับการเชื่อมโยงภูมิภาคและความเป็นเมือง

๔.๑) การลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกของเมือง เตรียมความพร้อมรองรับความ
เป็นเมือง ทั้งด้านการบริหารจัดการด้านผังเมืองด้านสาธารณสุขปฐมภูมิ สาธารณูปการ ระบบคมนาคมขนส่ง ระบบบริหาร
จัดการสิ่งแวดล้อม ระบบการศึกษาและระบบสาธารณสุขที่ได้มาตรฐาน มีคุณภาพ และเพียงพอต่อความต้องการของคน
ในเมือง รวมทั้งเสริมสร้างความสามารถในการบริหารจัดการเมืองตามระดับการพัฒนา

๔.๒) การพัฒนาด้านการขนส่งและโลจิสติกส์เชื่อมโยงกับเพื่อนบ้าน ส่งเสริมและเร่งรัดการพัฒนาระบบการ
บริหารจัดการโลจิสติกส์ของประเทศเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศทั้งด้านการค้า การลงทุน และการ
บริการ โดยคำนึงถึงการเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Green Logistics) สนับสนุนให้เกิดความร่วมมือในห่วงโซ่อุปทาน และ
ปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบ รวมทั้งปรับลดกระบวนการด้านอำนวยความสะดวกทางการค้า ขนส่ง และโลจิสติกส์ให้มี
ความสะดวกและมีประสิทธิภาพต่อภาคธุรกิจอย่างแท้จริง

๔.๓) การส่งเสริมการลงทุน การค้าชายแดน และการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ให้มีความสำคัญกับ
นโยบายส่งเสริมการลงทุนและการค้าชายแดนเพื่อดึงดูดให้นักลงทุนในภูมิภาคเข้ามาลงทุนในไทยและประเทศเพื่อนบ้าน
รวมทั้งส่งเสริมการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษในพื้นที่ชายแดนโดยให้ความสำคัญกับการลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน การ
ส่งเสริมการลงทุนและสิทธิประโยชน์ การบริหารจัดการแรงงานต่างด้าว และการให้บริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จ เพื่อช่วย
อำนวยความสะดวกด้านการค้าชายแดนและการผ่านแดนระหว่างไทยกับประเทศในภูมิภาคมากขึ้น

(๕) การสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๕.๑) การรักษาทุนทางธรรมชาติเพื่อการเติบโตสีเขียว ใช้ประโยชน์จากทุนธรรมชาติ โดยคำนึงถึงขีดจำกัด
และศักยภาพในการฟื้นตัว ปกป้องรักษาทรัพยากรป่าไม้ โดยสนธิกำลังของทุกภาคส่วนนาระบบสารสนเทศมาใช้เพื่อการ
บริหารจัดการ บังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรม เพิ่มพื้นที่ป่าไม้โดยส่งเสริมการปลูกไม้มีค่าทาง

เศรษฐกิจระยะยาว อนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืนและแบ่งปันผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม รวมทั้งผลักดันแนวทางการประเมินมูลค่าของระบบนิเวศและการสร้างรายได้จากการอนุรักษ์ จัดสรรที่ดินให้แก่ผู้ยากไร้ กระจายการถือครองที่ดิน จัดทำฐานข้อมูลที่ดินเพื่อการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ การจัดเก็บภาษีที่ดินในอัตราก้าวหน้า กำหนดเพดานการถือครองที่ดินที่เหมาะสม และกำหนดมาตรการป้องกันการถือครองที่ดินของคนต่างชาติ บริหารจัดการน้ำเพื่อให้เกิดความยั่งยืน บูรณาการระหว่างหน่วยงานอย่างเป็นระบบ สร้างศูนย์ข้อมูลทรัพยากรน้ำ จัดตั้งองค์กรบริหารจัดการน้ำในระดับพื้นที่ เช่น คณะกรรมการลุ่มน้ำ และองค์กรผู้นำ คุ่มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ลดความขัดแย้งเชิงนโยบายระหว่างการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การท่องเที่ยว การประมง และวิถีชีวิตของชุมชนบริหารจัดการแร่โดยกำหนดปริมาณที่เหมาะสมในการนำแร่มาใช้ประโยชน์ คำนึงถึงความจำเป็นและมูลค่าในอนาคต บังคับใช้มาตรการควบคุมผลกระทบจากการทำเหมืองแร่ที่ก่อมลพิษต่อสภาพแวดล้อมและสุขภาพอนามัยของประชาชน

๕.๒) การส่งเสริมการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สร้างระบบหมุนเวียนวัสดุที่ใช้แล้วที่มีประสิทธิภาพ ขับเคลื่อนสู่ Zero Waste Society ผ่านมาตรการต่างๆ เช่น การปฏิรูประบบภาษีและค่าธรรมเนียมเพื่อสิ่งแวดล้อม การศึกษาเพื่อสิ่งแวดล้อม มาตรฐานและฉลากสินค้า เป็นต้น

๕.๓) การส่งเสริมการผลิต การลงทุน และการสร้างงานสีเขียว เพื่อยกระดับประเทศสู่เศรษฐกิจและสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พัฒนากลยุทธ์อุตสาหกรรมสีเขียว ส่งเสริมผู้ประกอบการให้สามารถปรับระบบห่วงโซ่อุปทานหรือห่วงโซ่มูลค่าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Supply Chain/Green Value Chain) ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมภาคบริการที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อย เพื่อให้ประเทศไทยมีศักยภาพให้มีบทบาทมากขึ้นในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ

๕.๔) การจัดการมลพิษและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ด้วยการเร่งรัดการควบคุมมลพิษทั้งทางอากาศ ชยะ น้ำเสีย และของเสียอันตราย ที่เกิดจากการผลิตและบริโภค เพื่อสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีให้กับประชาชน เร่งรัดแก้ไขปัญหาการจัดการขยะเป็นลำดับแรก โดยส่งเสริมให้เกิดกลไกการคัดแยกขยะเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ให้มากที่สุดเร่งกำจัดขยะมูลฝอยตกค้างสะสมในสถานที่กำจัดในพื้นที่วิกฤต สร้างรูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายที่เหมาะสม เน้นการแปรรูปเป็นพลังงาน สร้างวินัยของคนในชาติมุ่งสู่การจัดการที่ยั่งยืน โดยให้ความรู้แก่ประชาชน และการบังคับใช้กฎหมาย

๕.๕) การพัฒนาความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ ผลักดันการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของอาเซียน หาแนวทางการร่วมมือกับอาเซียนและอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงในประเด็นการขนส่งข้ามพรมแดน การเคลื่อนย้ายแรงงาน การบริหารจัดการพลังงานและการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

๕.๖) การเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงด้านภัยพิบัติ เพิ่มขีดความสามารถในการรับมือและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพิ่มศักยภาพในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกให้กับทุกภาคส่วน ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อลดผลกระทบและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พัฒนาระบบฐานข้อมูลและระบบการเตือนภัย ตลอดจนส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติทางธรรมชาติ ให้ความสำคัญกับการป้องกันน้ำท่วม วางแผนป้องกันเมืองและพื้นที่ชายฝั่ง พัฒนาเมืองที่สามารถปรับตัวและยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Resilience City) การให้บริการของระบบนิเวศ ส่งเสริมการลงทุนของภาคเอกชนในการรับมือภัยพิบัติโดยสร้างแนวป้องกันตามธรรมชาติ และการจัดทำแผนธุรกิจต่อเนื่อง รวมทั้งการพัฒนาระบบการจัดการภัยพิบัติให้มีประสิทธิภาพพร้อมรับแนวโน้มการเกิดภัยพิบัติที่รุนแรงในอนาคต

(๖) การบริหารราชการแผ่นดินที่มีประสิทธิภาพ

๖.๑) การสร้างความโปร่งใสในทุกขั้นตอนของการปฏิบัติราชการ โดยให้มีช่องทางให้ทุกภาคส่วนสามารถเข้าถึง เข้าตรวจสอบข้อมูลของภาคราชการและร้องเรียนได้ เช่น ข้อมูลการประกวดราคาจัดซื้อ จัดจ้างโครงการ

ของทางราชการ ข้อมูลการประมวลโครงการ ผู้ชนะการประมูลและราคาปิดประมูลข้อมูลความก้าวหน้าตามกระบวนการยุติธรรม เช่น คดีที่ไม่ดำเนินการตามหลักธรรมาภิบาล คดีทุจริตคอร์รัปชันและคดีที่ประชาชนให้ความสนใจในแต่ละยุคสมัย ฯลฯ

๖.๒) การพัฒนาบุคลากรภาครัฐให้มีความเป็นมืออาชีพและเพียงพอต่อการขับเคลื่อนภารกิจภาครัฐร่วมกับภาคเอกชนและภาคประชาสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้ระบบราชการเล็กกะทัดรัดแต่มีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพสูง

๖.๓) การสร้างรูปแบบการพัฒนา อปท. ให้เหมาะสม สามารถรับมือการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งเป็นแกนหลักในการประสานเครือข่ายและเชื่อมโยงภาคส่วนต่างๆ ในระดับพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๖.๔) การสร้างระบบตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ สร้างผลงานที่มีคุณภาพ รวดเร็วและน่าเชื่อถือ สามารถเป็นเครื่องมือให้กับคณะรัฐมนตรีประกอบการตัดสินใจในเชิงนโยบายได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการติดตามประเมินผลโครงการใหญ่ๆ ที่มีการใช้จ่ายงบประมาณเป็นจำนวนมาก และเป็นโครงการที่มีผลกระทบในวงกว้าง

๑.๓ แผนพัฒนาภาค/แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด/แผนพัฒนาจังหวัด

๑.๓.๑ แผนพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ยุทธศาสตร์การพัฒนา

(๑) เพิ่มศักยภาพการแข่งขันด้านเศรษฐกิจ โดยการยกมาตรฐานและประสิทธิภาพการผลิตการเกษตร การพัฒนาศักยภาพการประกอบการด้านอุตสาหกรรม อุตสาหกรรมบริการและการท่องเที่ยว การตั้งองค์กรร่วมภาครัฐและเอกชนระดับพื้นที่เพื่อส่งเสริมอำนวยความสะดวกด้านการค้าการลงทุน และส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน

(๒) สร้างคนให้มีคุณภาพ เพื่อพัฒนาคนให้มีสุขภาพดีทั้งร่างกาย จิตใจและสติปัญญา รอบรู้ เท่าทันการเปลี่ยนแปลง สามารถดำรงชีพได้อย่างมีคุณภาพ

(๓) สร้างสังคมและเศรษฐกิจฐานรากให้เข้มแข็ง เพื่อสร้างความมั่นคงด้านอาหาร แก้ไขปัญหาความยากจนหนี้สิน และการออมของครัวเรือน มีสัมมาอาชีพที่มั่นคง สามารถพึ่งพาตนเองและดูแลครอบครัวได้อย่างอบอุ่น

(๔) พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมบูรณ์ โดยเร่งอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าไม้ให้ได้ ๑๕.๙ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๒๕ ของพื้นที่ภาค ป้องกันการรุกพื้นที่ชุ่มน้ำ พัฒนาแหล่งน้ำและระบบชลประทาน ฟื้นฟูดิน ยับยั้งการแพร่กระจายดินเค็ม เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการโดยส่งเสริมทำเกษตรอินทรีย์

๑.๓.๒ แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง “ร้อยเอ็ด ขอนแก่น มหาสารคาม กาฬสินธุ์” วิสัยทัศน์

“ฐานการผลิต การค้า การแปรรูปพืชเศรษฐกิจหลัก (ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง) ที่มีคุณภาพเพื่อความมั่นคงด้านอาหารและพลังงานทดแทนสู่สากล”

เป้าประสงค์

เพื่อก้าวไปสู่วิสัยทัศน์และการพัฒนากลุ่มจังหวัดที่พึงปรารถนาในระยะยาว ๔ ปี จึงได้กำหนดเป้าหมายหลักในการพัฒนากลุ่มจังหวัดไว้ดังนี้

๑) เพิ่มคุณภาพการผลิตพืชเศรษฐกิจหลัก

๒) เพิ่มมูลค่าการค้า การลงทุน การแปรรูปพืชเศรษฐกิจ

ประเด็นยุทธศาสตร์/กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลางได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด และกลยุทธ์ การพัฒนาเพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ของการพัฒนารายได้ประเด็นยุทธศาสตร์ รวม ๒ ประเด็นยุทธศาสตร์ ดังนี้

(๑) ยุทธศาสตร์การพัฒนาศักยภาพการผลิต การค้า การแปรรูปพืชเศรษฐกิจให้มีความเข้มแข็ง เป้าประสงค์

๑.๑) เพิ่มคุณภาพผลผลิตทางการเกษตรให้มีคุณภาพที่ดี

๑.๒) พัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์แปรรูปและเพิ่มช่องทางการตลาดสินค้าเกษตร

และผลิตภัณฑ์แปรรูปจากสินค้าเกษตร

ตัวชี้วัด

๒.๑) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของจำนวนแปลงที่ได้รับใบรับรอง GAP

๒.๒) ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของปริมาณผลผลิตการเกษตรของกลุ่มจังหวัด

๒.๓) มูลค่าจำหน่ายสินค้าเกษตรที่เพิ่มขึ้น

กลยุทธ์และแนวทางการพัฒนา ประกอบด้วยกลยุทธ์ ๓ กลยุทธ์ ดังนี้

๓.๑) เพิ่มประสิทธิภาพและมาตรฐานการผลิต ประกอบด้วยแผนงาน ดังนี้

- พัฒนาปัจจัยพื้นฐานการผลิตและการค้าพืชเศรษฐกิจหลัก

- ยกระดับคุณภาพการผลิตพืชเศรษฐกิจหลัก

- พัฒนาศักยภาพเกษตรกร/ สถาบันเกษตรกร

๓.๒) พัฒนาและสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าพืชเศรษฐกิจหลัก ประกอบด้วยแผนงาน ดังนี้

- ส่งเสริมการแปรรูปผลิตภัณฑ์หลัก

- พัฒนาขีดความสามารถผู้ประกอบการ/ SME/ เครือข่ายการแปรรูป

๓.๓) พัฒนาการค้า การลงทุนและแปรรูปพืชเศรษฐกิจหลัก ประกอบด้วยแผนงาน

- พัฒนาปัจจัยและโครงสร้างพื้นฐานการค้า การลงทุน

- ส่งเสริมตลาดการค้าพืชเศรษฐกิจหลัก

(๒) ยุทธศาสตร์เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกลุ่มจังหวัด

เป้าประสงค์

เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกลุ่มจังหวัด

ตัวชี้วัด

ร้อยละความพึงพอใจของผู้รับบริการจากสำนักบริหารยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด (ร้อยละ ๘๕)

กลยุทธ์และแนวทาง ประกอบด้วย ๒ กลยุทธ์ ดังนี้

๒.๑) พัฒนาปัจจัยการบริหารงานกลุ่มจังหวัด

- พัฒนาปัจจัยความพร้อมในการปฏิบัติงานของกลุ่มจังหวัดให้สามารถรองรับการบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งในด้านจำนวนบุคลากร วัสดุ / ครุภัณฑ์ เพื่อการปฏิบัติ

๒.๒) พัฒนาระบบการบริหารการวางแผน

- พัฒนาและปรับปรุงระบบงานด้านการบริหารจัดการแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดโดยการพัฒนา

ระบบฐานข้อมูลการเพิ่มประสิทธิภาพเครือข่ายการบริหารแผน

๑.๓.๓ วิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์การพัฒนาลำปางมหาสารคาม

วิสัยทัศน์ (Vision)

“เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรและอาหารคุณภาพ ศูนย์กลางบริการทางการศึกษาและวัฒนธรรม ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี”

พันธกิจ (Mission)

๑. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและเทคโนโลยีที่เอื้อต่อการผลิตและแปรรูปผลผลิตด้านการเกษตรโดยยึดแนวทางเศรษฐกิจสร้างสรรค์

๒. ส่งเสริมอุตสาหกรรมอาหารและพลังงานทดแทนที่เชื่อมโยงกับฐานการผลิตของท้องถิ่น

๓. เสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนทั้งด้านสุขภาพกายและสุขภาพจิต มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เป็นสังคมเข้มแข็ง และได้รับบริการพื้นฐานอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง

เป้าประสงค์ในภาพรวมของจังหวัดมหาสารคาม

๑. ภาคการเกษตรมีความเข้มแข็งและสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับจังหวัด

๒. การพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัดเติบโตอย่างสมดุลและยั่งยืน

๓. เป็นศูนย์กลางบริการทางการศึกษาและวัฒนธรรม

๔. ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี

ประเด็นยุทธศาสตร์

เพื่อให้การพัฒนาจังหวัดเป็นไปตามกรอบวิสัยทัศน์และเป้าประสงค์ที่กำหนดไว้ จึงได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาของจังหวัดใน ๔ ประเด็นยุทธศาสตร์ ดังนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์ ๑ ปรับโครงสร้างการผลิตด้านการเกษตรให้เอื้อต่อการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารคุณภาพ

ประเด็นยุทธศาสตร์ ๒ ส่งเสริมการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ประเด็นยุทธศาสตร์ ๓ ส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อยกระดับสู่การเป็นศูนย์กลาง บริการทางการศึกษาและวัฒนธรรมของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประเด็นยุทธศาสตร์ ๔ พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน สร้างสังคมเอื้ออาทรและสมานฉันท์

๑.๔ ยุทธศาสตร์การพัฒนารองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดมหาสารคาม

วิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ จุดมุ่งหมาย

วิสัยทัศน์ “ท้องถิ่นมหาสารคามการศึกษาก้าวไกล ประชาชนเป็นสุข อยู่รอดปลอดภัย สังคมเข้มแข็ง รู้เท่าทันพัฒนาอย่างสร้างสรรค์และยั่งยืน”

พันธกิจ

๑. พัฒนาคุณภาพทางการศึกษาและสร้างแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น ให้มีความพร้อมต่อประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและประชาคมโลก รวมถึงเพิ่มช่องทางในการเข้าถึงการศึกษาท้องถิ่น ให้มีความพร้อม

ต่อประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และประชาคมโลก รวมถึงเพิ่มช่องทางในการเข้าถึงการศึกษาท้องถิ่น

๒. พัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนในท้องถิ่นให้อยู่ดีกินดี ดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม อยู่รอดปลอดภัย รวมถึงเสริมสร้างศักยภาพสังคม ชุมชน ให้เข้มแข็งและรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง

๓. ส่งเสริมการผลิตและการบริการ บนพื้นฐานองค์ความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างสร้างสรรค์ พร้อมพัฒนาปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน แหล่งน้ำสาธารณะ รวมถึงอนุรักษ์คุ้มครองโบราณสถาน สืบสานวัฒนธรรม ประเพณีที่ดั้งเดิมของท้องถิ่น และร่วมจัดการสิ่งแวดล้อม

๔. พัฒนาและเริ่มสร้างประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงสนับสนุนหน่วยงานและการบูรณาการในการพัฒนาจังหวัด

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อบริหารจัดการการศึกษาท้องถิ่นและสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

๒. เพื่อสร้างรายได้ ลดรายจ่ายของประชาชนและสร้างความเข้มแข็งของสังคม ชุมชน

๓. เพื่อสร้างความพร้อมโครงสร้างการผลิตและการบริการ

๔. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานในจังหวัด

จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา

๑. การศึกษาท้องถิ่นมีคุณภาพ ประชาชนเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

๒. ประชาชนมีคุณภาพชีวิตดีขึ้น พึ่งตนเองได้ สังคม ชุมชนเข้มแข็งและรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง

๓. ท้องถิ่นมีการพัฒนาอย่างสร้างสรรค์และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีความพร้อมต่อการพัฒนาจังหวัด

ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนา ประกอบด้วย ๔ ประเด็นยุทธศาสตร์ คือ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ การจัดการศึกษาและสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ในท้องถิ่น

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างความเข้มแข็งของสังคมและชุมชนในท้องถิ่น

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาโครงสร้างการผลิตและสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ

ในท้องถิ่น

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาและเสริมสร้างประสิทธิภาพองค์กร

๒. ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (องค์การบริหารส่วนตำบล) ท้อง

วิสัยทัศน์ตำบลทุ่งทอง

“ เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ พัฒนาด้านสาธารณูปการ ประชาชนอยู่ดีมีสุขอย่างยั่งยืน ”

ภารกิจหลักหรือพันธกิจ

ภารกิจหลักที่ ๑ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและเทคโนโลยีที่เอื้อต่อการผลิตและแปรรูปผลผลิตด้านการเกษตรโดยยึดแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

ภารกิจหลักที่ ๒ ปรับปรุงและพัฒนาการศึกษาและการสาธารณสุข ตลอดจนอนุรักษ์และพัฒนาศิลปวัฒนธรรมอันดีงาม และภูมิปัญญาท้องถิ่น

ภารกิจหลักที่ ๓ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ทุกครัวเรือนมีอาชีพเสริมหรือทำกิจกรรมอันก่อให้เกิดรายได้ สร้างความมั่นคงให้แก่ครอบครัวอย่างยั่งยืน

ภารกิจหลักที่ ๔ ส่งเสริม สนับสนุนการประกอบอาชีพหลัก โดยไม่ให้มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพของผู้อยู่อาศัย

ภารกิจหลักที่ ๕ ปรับปรุง พัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความยั่งยืน

ภารกิจหลักที่ ๖ ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดความเข้มแข็งทางสังคม

จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

๑. ดำเนินการก่อสร้างปรับปรุงและซ่อมแซมระบบสาธารณูปโภคและเส้นทางคมนาคม
๒. ยกระดับการศึกษาของประชาชนทุกระดับอย่างทั่วถึง
๓. คุณธรรมจริยธรรมตลอดจนสร้างวัฒนธรรมที่ดีและอนุรักษ์คุณค่าทางวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น

และของชาติ

๔. ดำเนินการเพื่อให้ประชาชนมีสุขภาพอนามัยดีถ้วนหน้า
๕. ดำเนินการเพื่อให้ประชาชนมีการสันติภาพอย่างมีคุณภาพและเพียงพอ
๖. ดำเนินการให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น
๗. พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตผลการเกษตรโดยปราศจากสารเคมีหรือสารพิษและไม่เป็นอันตรายต่อ

สิ่งแวดล้อม รักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืน

วัตถุประสงค์ในการพัฒนาท้องถิ่น

๑. เพื่อให้มีสาธารณูปโภคเส้นทางคมนาคมที่มีมาตรฐานและเพียงพอต่อความต้องการเพื่อรองรับการขยายตัวของชุมชน และเศรษฐกิจในอนาคต
๒. เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ทุกคนได้รับการศึกษาบริการด้านสาธารณสุข ตลอดจนเพื่อการอนุรักษ์วัฒนธรรมศิลปะอันดีงามและภูมิปัญญาท้องถิ่นไว้
๓. เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัวพื้นฐานจากความยากจน ทำให้เกิดความมั่นคงที่ยั่งยืน
๔. ทำให้ผลผลิตจากการประกอบอาชีพปราศจากสารพิษหรือสิ่งเจือปนที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพผู้บริโภค
๕. เพื่อให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไม่ถูกทำลายจนเกิดเป็นผลกระทบต่อประชาชน

ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาท้องถิ่น

ตามที่คณะจัดทำแผนได้ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาสามปี โดยได้พิจารณาจากข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และได้เสนอต่อที่ประชุม ซึ่งประกอบไปด้วยคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น ประชาคมท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้พิจารณาเพื่อคัดเลือกยุทธศาสตร์การพัฒนาและแนวทางการพัฒนาในช่วงสามปี ดังนี้

ลำดับ ยุทธศาสตร์ในการพัฒนา แนวทางในการพัฒนา

๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านคมนาคมและสาธารณูปโภค
  - แนวทางที่ ๑ ก่อสร้าง ปรับปรุง บำรุงรักษา ถนน สะพาน ท่อระบายน้ำ
  - แนวทางที่ ๒ ติดตั้งระบบจราจร
  - แนวทางที่ ๓ ก่อสร้างระบบสาธารณูปโภค
๒. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ
  - แนวทางที่ ๑ พัฒนาส่งเสริมอาชีพให้แก่ประชาชนเพื่อเพิ่มรายได้
  - แนวทางที่ ๒ ส่งเสริมและสนับสนุนผลิตภัณฑ์ชุมชน OTOP
  - แนวทางที่ ๓ ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์เพื่อเป็นแหล่งผลิตเนื้อ

๓. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสาธารณสุข

- แนวทางที่ ๑ ส่งเสริมการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ
- แนวทางที่ ๒ การควบคุมโรค

แนวทางที่ ๓ ส่งเสริมการบริโภคที่ถูกสุขลักษณะปราศจากสารพิษ

๔. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษา

แนวทางที่ ๑ ส่งเสริมให้ประชาชนเข้าถึงการบริการทางการศึกษาทั้งในและนอกระบบ

๕. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านทรัพยากรมนุษย์

แนวทางที่ ๑ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้สูงอายุเด็กเล็ก ผู้พิการผู้ด้อยโอกาสมีชีวิตอบอุ่น สามารถอยู่กับสังคมได้

แนวทางที่ ๒ ส่งเสริมให้เยาวชนห่างไกลสิ่งเสพติด

๖. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านทรัพยากร ธรรมชาติ

แนวทางที่ ๑ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ

แนวทางที่ ๒ ปรับปรุงประสิทธิภาพในการจัดการเก็บขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย

๗. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านศิลป วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น

แนวทางที่ ๑ อนุรักษ์และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

๘. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเมืองการบริหารงานบุคคล

แนวทางที่ ๑ พัฒนาและปรับปรุงอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน

แนวทางที่ ๒ ส่งเสริมและพัฒนาด้านบุคลากร

แนวทางที่ ๓ ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกิจการของ อบต.

แนวทางที่ ๔ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

แนวทางที่ ๕ ส่งเสริมสนับสนุนการจัดงานวันสำคัญ

จุดยืนทางยุทธศาสตร์

องค์การบริหารส่วนตำบลภูทอง เป็นองค์กรที่มีทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ มีความกระตือรือร้นในการทำงานทุกประเภท โดยสุจริต สามารถยกระดับความเป็นอยู่ให้มีคุณภาพที่ดีขึ้น ดังนี้

๑. ด้านการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของชุมชน เพื่อเพิ่มรายได้

๑.๑ สร้างเศรษฐกิจฐานรากชุมชนที่เข้มแข็ง ประชาชนเข้าถึงแหล่งทุนอย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๒ วางระบบการพัฒนาชุมชน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

๑.๓ บริหารจัดการการใช้ประโยชน์ที่ดิน

๒. ด้านการลดความเหลื่อมล้ำ

๒.๑ พัฒนาชุมชนเข้มแข็ง สร้างเครือข่ายความมั่นคงทางสังคมภายใต้วิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยและปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๒.๒ ส่งเสริมเครือข่ายประชาชนและกลุ่มอาสาสมัครให้เข้มแข็งเป็นพลังในการแก้ไขปัญหาสังคมและขับเคลื่อนนโยบายของผู้บริหาร

๒.๓ สร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม/การอำนวยความสะดวก/จัดระเบียบสังคม

๓. ด้านการเติบโตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๓.๑ พัฒนา/ส่งเสริมการเตรียมความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อม/ภัยพิบัติ

๓.๒ รักษาสถานะแวดล้อมและสมดุลทางธรรมชาติด้านพลังทางสังคม

๔. ด้านการสร้าง ความสมดุลและปรับระบบบริหารจัดการ

๔.๑ เพิ่มขีดความสามารถการบริหารราชการแบบบูรณาการในการขับเคลื่อนจุดยืนทางยุทธศาสตร์/ยุทธศาสตร์จังหวัด/กลุ่มจังหวัด

- ๔.๒ พัฒนาระบบธรรมาภิบาลในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 ๔.๓ พัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการกำหนดนโยบายและการพัฒนาพื้นที่
 ๔.๔ พัฒนาระบบการติดตามและรายงานผลการปฏิบัติงาน/งบประมาณอย่างมีธรรมาภิบาล

ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม

การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีของ อบต.กู่ทอง มีความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม ดังนี้

ลำดับ	ยุทธศาสตร์ในการพัฒนา	แนวทางในการพัฒนา
1.	ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านคมนาคมและสาธารณูปโภค	แนวทางที่ 1 ก่อสร้าง ปรับปรุง บำรุงรักษา ถนน สะพาน ท่อระบายน้ำ แนวทางที่ 2 ติดตั้งระบบจราจร แนวทางที่ 3 ก่อสร้างระบบสาธารณูปโภค
2.	ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ	แนวทางที่ 1 พัฒนาส่งเสริมอาชีพให้แก่ประชาชนเพื่อเพิ่มรายได้ แนวทางที่ 2 ส่งเสริมและสนับสนุนผลิตภัณฑ์ชุมชน OTOP แนวทางที่ 3 ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์เพื่อเป็นแหล่งผลิตเนื้อ
3.	ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสาธารณสุข	แนวทางที่ 1 ส่งเสริมการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ แนวทางที่ 2 การควบคุมโรค แนวทางที่ 3 ส่งเสริมการบริโภคที่ถูกสุขลักษณะปราศจากสารพิษ
4.	ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษา	แนวทางที่ 1 ส่งเสริมให้ประชาชนเข้าถึงการบริการทางการศึกษาทั้งในและนอกระบบ
5.	ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านทรัพยากรมนุษย์	แนวทางที่ 1 ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้สูงอายุเด็กเล็ก ผู้พิการผู้ด้อยโอกาสมีชีวิตอบอุ่น สามารถอยู่กับสังคมได้ แนวทางที่ 2 ส่งเสริมให้เยาวชนห่างไกลสิ่งเสพติด
6.	ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติ	แนวทางที่ 1 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ แนวทางที่ 2 ปรับปรุงประสิทธิภาพในการจัดการเก็บ

		ขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย
ลำดับ	ยุทธศาสตร์ในการพัฒนา	แนวทางในการพัฒนา
7.	ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น	แนวทางที่ 1 อนุรักษ์และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น
8.	ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเมืองการบริหารงานบุคคล	แนวทางที่ 1 พัฒนาและปรับปรุงอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน แนวทางที่ 2 ส่งเสริมและพัฒนาด้านบุคลากร แนวทางที่ 3 ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกิจการของ อบต. แนวทางที่ 4 การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย แนวทางที่ 5 ส่งเสริมสนับสนุนการจัดงานวันสำคัญ

๓. การวิเคราะห์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น

๓.๑ การวิเคราะห์กรอบการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๓.๑.๑ การวิเคราะห์ศักยภาพการพัฒนาท้องถิ่น

เป็นการวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง ของท้องถิ่น ซึ่งเป็นสถานะแวดล้อมภายใน รวมถึงการวิเคราะห์โอกาส และภาวะคุกคามหรือข้อจำกัดที่เป็นสถานะ แวดล้อมภายนอกที่มีผลต่อการพัฒนาด้านต่าง ๆ ของท้องถิ่น ซึ่งเป็นการประเมินสถานภาพของท้องถิ่นในปัจจุบัน สำหรับใช้ประโยชน์ในการกำหนดการดำเนินงานในอนาคตต่อไป ทั้งนี้ โดยใช้เทคนิค

SWOT analysis การพิจารณาถึงปัจจัยภายใน ได้แก่ จุดแข็ง จุดอ่อน และปัจจัยภายนอก ได้แก่ โอกาส และอุปสรรค เป็นเครื่องมือ ซึ่งผลการวิเคราะห์ศักยภาพการพัฒนางานองค์การบริหารส่วนตำบลทุ่ง มีดังนี้

(๑) จุดแข็ง (Strengths : S)

- มีการจัดโครงสร้างภายในที่เหมาะสมสอดคล้องกับภารกิจ
- การบริหารจัดการยึดหลักธรรมาภิบาลการบริหารงบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
- บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่และได้รับการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง
- ผู้นำมีความเข้มแข็ง ชุมชนมีความสมัครสมานสามัคคี มีกลุ่มต่างๆในหมู่บ้าน
- ภาครัฐในชุมชนมีการประสานความร่วมมือแบบบูรณาการในการทำงาน
- มีเส้นทางคมนาคมที่เชื่อมโยงภายในระหว่างหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด
- มีแหล่งน้ำธรรมชาติหลายสายไหลผ่านพื้นที่ของตำบล
- มีกลุ่มอาชีพหลากหลาย
- นักการเมืองระดับท้องถิ่นในพื้นที่ผลักดันในการขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากภายนอก

(๒) จุดอ่อน (Weaknesses : W)

- พื้นที่บางส่วนอยู่นอกพื้นที่ชลประทาน เป็นที่ดอนไม่เหมาะในการปลูกพืช
- แหล่งน้ำเพื่อการเกษตรมีไม่เพียงพอเหมาะสมกับพื้นที่
- ระบบชลประทาน ระบบส่งน้ำเข้าพื้นที่การเกษตรไม่ทั่วถึง แหล่งน้ำต้นเงิน ทำให้ประสบปัญหาความเสียหายจากการทำการเกษตร
- เกษตรกรขาดองค์ความรู้ในการทำการเกษตรแบบปลอดภัย
  - การรวมกลุ่มประกอบอาชีพขาดความเข้มแข็ง ไม่ยั่งยืน
- โครงสร้างพื้นฐาน และการสาธารณสุขยังไม่เพียงพอ ครอบคลุม มีความทรุดโทรม เช่น ถนน ไฟฟ้าสาธารณะ น้ำประปา ระบบระบายน้ำ เป็นต้น
- ความไม่เพียงพอของเครื่องมือใช้ในการปฏิบัติงาน ตลอดจนการนำเทคโนโลยีมาช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และดูแลความปลอดภัยให้กับประชาชน
- โครงการพัฒนาของแต่ละหมู่บ้านมีจำนวนมากในขณะที่งบประมาณมีจำกัดไม่เพียงพอต่อการพัฒนา

(๓) โอกาส (Opportunities: O)

- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ และ พ.ร.บ.กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่ให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายของรัฐบาล/จังหวัด ภาคราชการ ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ตำบลในการสนับสนุนการปฏิบัติงานในพื้นที่

(๔) อุปสรรค (Threats : T)

- การเข้ามาของปัญหาในพื้นที่ เช่น ยาเสพติด การพนัน วัฒนธรรม จริยธรรม ที่เปลี่ยนไป
- ความเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต สังคมเมืองอย่างต่อเนื่อง การเคลื่อนย้ายของประชากร

จากแหล่งอื่นมาพักอาศัยในชุมชน ส่งผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างคนในชุมชนมีน้อย
กระทบต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชน

- กฎหมาย ระเบียบปฏิบัติ มีการแก้ไข ปรับปรุงอยู่บ่อยครั้ง และมีหลายขั้นตอนจนเกิดความ
สับสนในการปฏิบัติงาน ทำให้เกิดความล่าช้า

- ปัญหากฎธรรมชาติ สภาพอากาศแปรปรวนไม่เป็นไปตามฤดูกาล

- โรคระบาดของพืชและสัตว์ ทำให้ผลผลิตทางการเกษตรเสียหาย
- เศรษฐกิจในภาพรวมของประเทศ ส่งผลกระทบต่อปริมาณรายได้ที่รัฐบาลจัดสรร
งบประมาณให้ อปท. ใช้ในการบริหารงาน

๓.๑.๒ วิเคราะห์สถานการณ์ในด้านต่างๆ

ด้าน สถานการณ์

๑. ด้านโครงสร้างพื้นฐานและแหล่งน้ำ

- ถนนภายในหมู่บ้านชำรุดเสียหาย เป็นหลุมเป็นบ่อ ขาดการปรับปรุง
ทำให้การขนส่งสินค้าการเกษตรไม่สะดวก
- ถนนลาดยางที่เชื่อมต่อระหว่างหมู่บ้านชำรุดเสียหายเป็นหลุม
เป็นบ่อเนื่องจากรถบรรทุกหนัก ใช้เป็นเส้นทางสัญจรไปมาในการ
ขนส่งสินค้า
- น้ำเสียในชุมชนเกิดจากไม่มีรางระบายน้ำ ทำให้เกิดน้ำท่วมขัง
- ไฟฟ้า น้ำประปา ขยายเขตไม่ทั่วถึงภายในหมู่บ้าน
- โทรศัพท์สาธารณะ และโทรศัพท์บ้านมีใช้ไม่ทั่วถึงทุกหมู่บ้าน
- แหล่งน้ำที่ใช้ในการเกษตรของแต่ละหมู่บ้านต้นเงิน ไม่สามารถเก็บ
กักน้ำไว้ใช้ได้ตลอดปี
- ลำห้วยเข้าไม่ถึงพื้นที่การเกษตรภายในตำบล

ด้าน สถานการณ์

๒. ด้านเศรษฐกิจ

- ประชาชนส่วนใหญ่มีรายได้หลักจากการประกอบอาชีพเกษตรกรรม
หลังจากฤดูทำนา เกษตรกรจะว่างงานขาดรายได้เสริมมาจุนเจือ
ครอบครัว ทำให้เกิดปัญหาหารายได้ต่ำ และมีการเคลื่อนย้ายแรงงาน
ออกนอกพื้นที่

๓. ด้านสาธารณสุข

- เกิดการระบาดของโรคไข้ฉี่หนู ไข้เลือดออก และโรคติดต่ออื่น
ภายในหมู่บ้าน
- ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจในการดูแลสุขภาพของตนเอง

๔. ด้านการศึกษา

- มีเด็กนักเรียนจำนวนมากที่เรียนดีแต่มีฐานะยากจน ไม่มีทุนการ
ศึกษาเล่าเรียนในระดับที่สูงขึ้น
- สื่อการเรียนการสอนในโรงเรียนไม่ทันสมัยและไม่เพียงพอ

- เด็กเกณฑ์ก่อนวัยเรียนไม่มีสถานรับเลี้ยงและดูแลเนื่องจากผู้ปกครองต้องออกไปทำงานนอกบ้าน
- เด็กนักเรียนบางคนไม่เรียนต่อในระดับสูงขึ้นเนื่องจากมีฐานะยากจน ต้องออกไปทำงานหาเงินช่วยครอบครัวแต่ยังขาดความรู้ทางด้านวิชาชีพ ควรจัดให้มีการสอนด้านวิชาชีพในโรงเรียน

๕. ด้านสังคม

- สภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ การถูกเลิกจ้าง ทำให้เกิดการว่างงาน จึงมีโอกาที่จะเข้าไปพัวพันกับสิ่งเสพติด การพนัน สมาชิกในครอบครัวได้แก่เด็กและผู้สูงอายุไม่สามารถประกอบอาชีพได้ จึงเป็นภาระของครอบครัว
- การแพร่ระบาดของยาเสพติดของเยาวชนและประชาชนวัยแรงงานในหมู่บ้าน อาจทำให้เกิดปัญหาอาชญากรรมและความไม่ปลอดภัยในทรัพย์สิน
- ผู้ปกครองไม่มีเวลาดูแลเด็กและเยาวชน เพราะต้องออกไปทำงานนอกบ้าน

๖. ด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

- จำนวนบ้านเรือนและจำนวนประชากรมีจำนวนเพิ่มขึ้น ทำให้มีสิ่งปฏิกูลมูลฝอยมากขึ้น ไม่มีที่ทิ้งขยะ ไม่มีรางระบายน้ำเสียในชุมชน
- ประชาชนไม่ให้ความสำคัญในการสร้างจิตสำนึก การมีส่วนร่วมดูแลสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ
- แหล่งน้ำในพื้นที่มีวัชพืชขึ้นหนาแน่น ทำให้แหล่งน้ำเน่าเสียและตื้นเขิน

ด้าน สถานการณ์

๗. ด้านศิลปวัฒนธรรม ศาสนา

- ขาดการส่งเสริมและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง
- ประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่ไม่ให้ความสำคัญในวันสำคัญทางศาสนา ยกเว้นผู้สูงอายุ

๘. ด้านการเมืองการบริหาร

- ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับระเบียบกฎหมายขององค์กรปกครองท้องถิ่น
- ประชาชนในพื้นที่ได้รับข้อมูลข่าวสารของ อบต.ไม่ทั่วถึง เนื่องจากได้รับฟังเสียงตามสายในหมู่บ้านไม่ชัดเจน
- ขาดอุปกรณ์ในการปฏิบัติงานเพื่อให้มีประสิทธิภาพในการตอบสนองของประชาชนที่มาใช้บริการ

ผลการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลกู่ทอง ที่ยังเป็นปัญหาและอยู่ในความต้องการ
ของประชาชนที่ต้องปรับปรุงแก้ไขต่อไป มีดังนี้

(๑) การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

ขอบข่ายและปริมาณของปัญหาความต้องการ

- ปัญหาความต้องการของประชาชนมีมากเกินวงเงินงบประมาณของท้องถิ่นที่จะตอบสนองได้
- ระบบระบายน้ำ คูระบายน้ำและท่อระบายน้ำไม่เพียงพอ
- ถนนมีชำรุดบ้าง น้ำท่วมขังในช่วงหน้าฝน
- การขยายเขตไฟฟ้า ดำเนินการไม่ทั่วถึงจำเป็นต้องจัดลำดับความสำคัญ
- การดำเนินการด้านสาธารณสุขโรค การประปา ไม่สามารถให้บริการครบทุกครัวเรือนได้ เนื่องจากระบบน้ำบาดาลไม่เพียงพอ และมีข้อจำกัดด้านงบประมาณในการก่อสร้าง

พื้นที่เป้าหมาย

- จัดลำดับความสำคัญของความต้องการจากประชาชน และตอบสนองตามลำดับความสำคัญของแต่ละพื้นที่ โดยยึดความเป็นไปได้ของโครงการเป็นหลัก

โครงการที่เกินศักยภาพ พิจารณาดำเนินการขอสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงาน
ที่รับผิดชอบและเกี่ยวข้องต่อไป

กลุ่มเป้าหมาย

- หมู่บ้านที่ประสบความเดือดร้อนโดยการจัดลำดับความสำคัญ
- พิจารณาความเป็นไปได้ของโครงการตามสภาพพื้นที่เป้าหมายดำเนินการต่างๆ ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ

(๒) การพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบเศรษฐกิจชุมชนและการแก้ไขปัญหาความยากจน

ขอบข่ายและปริมาณของปัญหาความต้องการ

- ประชาชนว่างงานและไม่มีความรู้ด้านการประกอบอาชีพ
- ผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำ
- การอพยพแรงงานไปทำงานต่างจังหวัด
- การเพาะปลูกจำกัดเพียงพืชไม่กี่ชนิด
- การรวมกลุ่มของชุมชนยังไม่มี ความเข้มแข็ง ขาดความร่วมมือ และขาดการประสานงาน ทำให้การบริหารกิจกรรมของกลุ่มที่ผ่านมายังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร
- ผลผลิตของแต่ละกลุ่มชุมชนมีตลาดรองรับน้อย เนื่องจากผลิตภัณฑ์บางชนิดมีมากและซ้ำกัน
- ผลผลิตของชุมชนกลุ่มต่างๆ ยังขาดการประชาสัมพันธ์และขาดความจริงใจในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของตนเอง ให้เป็นที่ยอมรับของประชาชนและตลาด

ให้มีการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าให้เป็นมาตรฐานของผลิตภัณฑ์

พื้นที่เป้าหมาย

- กลุ่ม ชุมชน ภายในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลกู่ทอง
- กลุ่มเป้าหมาย
- กลุ่มอาชีพสตรี องค์กรชุมชน

(๓) การพัฒนาด้านสังคมและการพัฒนาคุณภาพชีวิต

ขอบข่ายและปริมาณของปัญหาความต้องการ

- ประชาชนได้รับการศึกษาระดับต่ำ ขาดความรู้ เกิดปัญหาคนว่างงานมาก ทำให้สภาพความเป็นอยู่ในครอบครัว และสังคมไม่ดีเท่าที่ควร
  - มีการแพร่ระบาดของยาเสพติดในชุมชน
  - การบริการสาธารณสุขยังไม่ทั่วถึง เนื่องจากความรู้ความเข้าใจในการดูแลสุขภาพ ของประชาชนและยังขาดความใส่ใจในการดูแลตนเอง
  - การให้ความสำคัญกับศิลปวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น ยังมีน้อย
  - ประชาชนไม่ให้ความสำคัญกับการศึกษา ทั้งนี้องค์การบริหารส่วนตำบลกู่ทองได้ให้การสนับสนุนการเรียนการสอนของโรงเรียนต่างๆ ตามศักยภาพที่สามารถดำเนินการได้
- พื้นที่เป้าหมาย
- ชุมชน โรงเรียน ภายในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลกู่ทอง
  - กลุ่มเป้าหมาย
  - หมู่บ้านพื้นที่เป้าหมายของการเฝ้าระวังการแพร่ระบาดของยาเสพติด
  - โรงเรียนและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลกู่ทอง
  - โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบล

(๔) การพัฒนาการบริหารจัดการที่ดี

ขอบข่ายและปริมาณของปัญหา

- ขาดอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ในการปฏิบัติงาน เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปัจจุบัน มีภารกิจและอำนาจหน้าที่เพิ่มมากขึ้น จึงจำเป็นต้องจัดหาวัสดุครุภัณฑ์ให้เพียงพอ

- ขาดสถานที่ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน เช่น งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สถานที่เก็บรักษาวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ

- ขาดงบประมาณที่เพียงพอในการพัฒนาองค์กร เนื่องจากจำเป็นต้องใช้งบประมาณในการพัฒนาค่อนข้างมาก

- ประชาชนยังขาดการมีส่วนร่วมในการพัฒนาและการตรวจสอบการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลกู่ทอง
- พื้นที่เป้าหมาย
- ชุมชน ภายในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลกู่ทอง
- กลุ่มเป้าหมาย
- บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลกู่ทอง ผู้นำชุมชน องค์กรเอกชนต่างๆ

(๕) การพัฒนาด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ขอบข่ายและปริมาณของปัญหา

- ปัญหาด้านการให้ความตระหนักถึงคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประชาชน

- ปัญหาด้านการช่วยกันอนุรักษ์ ยังขาดความเข้าใจและเห็นความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติและเข้าใจว่าไม่ใช่หน้าที่ของตนที่จะต้องร่วมมือกันแก้ไขปัญหา

พื้นที่เป้าหมาย

- ชุมชน ภายในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลกู่ทอง
- กลุ่มเป้าหมาย

- บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลภูทอง ผู้นำชุมชน
 ๓.๒ การประเมินสถานการณ์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง
 ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีขององค์การบริหารส่วนตำบลภูทอง นั้น ได้ทำการประเมินสถานการณ์
 สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ลำดับ	ยุทธศาสตร์ในการพัฒนา	แนวทางในการพัฒนา
1.	ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านคมนาคมและสาธารณูปโภค	แนวทางที่ 1 ก่อสร้าง ปรับปรุง บำรุงรักษา ถนน สะพาน ท่อระบายน้ำ แนวทางที่ 2 คิดตั้งระบบจราจร แนวทางที่ 3 ก่อสร้างระบบสาธารณูปโภค
2.	ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ	แนวทางที่ 1 พัฒนาส่งเสริมอาชีพให้แก่ประชาชนเพื่อเพิ่มรายได้ แนวทางที่ 2 ส่งเสริมและสนับสนุนผลิตภัณฑ์ชุมชน OTOP แนวทางที่ 3 ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์เพื่อเป็นแหล่งผลิตเนื้อ
3.	ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสาธารณสุข	แนวทางที่ 1 ส่งเสริมการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ แนวทางที่ 2 การควบคุมโรค แนวทางที่ 3 ส่งเสริมการบริโภคที่ถูกสุขลักษณะปราศจากสารพิษ
4.	ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษา	แนวทางที่ 1 ส่งเสริมให้ประชาชนเข้าถึงการบริการทางการศึกษาทั้งในและนอกระบบ
5.	ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านทรัพยากรมนุษย์	แนวทางที่ 1 ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้สูงอายุเด็กเล็ก ผู้พิการผู้ด้อยโอกาสมีชีวิตอบอุ่น สามารถอยู่กับสังคมได้ แนวทางที่ 2 ส่งเสริมให้เยาวชนห่างไกลสิ่งเสพติด
6.	ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติ	แนวทางที่ 1 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ แนวทางที่ 2 ปรับปรุงประสิทธิภาพในการจัดการเก็บขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย

ลำดับ	ยุทธศาสตร์ในการพัฒนา	แนวทางในการพัฒนา
7.	ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านศิลปะวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น	แนวทางที่ 1 อนุรักษ์และส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น
8.	ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการเมืองการบริหารงานบุคคล	แนวทางที่ 1 พัฒนาและปรับปรุงอาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน แนวทางที่ 2 ส่งเสริมและพัฒนาด้านบุคลากร แนวทางที่ 3 ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกิจการของ อบต. แนวทางที่ 4 การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย แนวทางที่ 5 ส่งเสริมสนับสนุนการจัดงานวันสำคัญ